

DRAUGAS

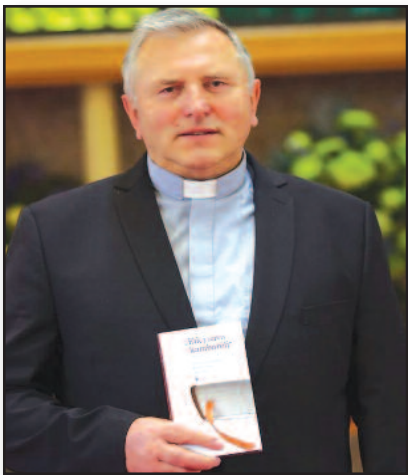
LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, LIEPOS – JULY 25, 2017 • Vol. CVIII Nr. 85 Kaina 1 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 07-24-2017

ŠIAME NUMERYJE:

Pasveikintas kunigas
Algis Baniulis SJ. – 2 psl.

Nijolei Pupienėi įteiktas
apdovanojimas. – 4 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 205 dienos

Pasirašius dvišalio bendradarbiavimo sutartį: (iš k.) VUMF studentas Benjamin Juri iš Šveicarijos, dr. Terri Prunskis, Illinois Pain Institute direktorė, dr. J. Prunskis, Lietuvos Respublikos garbės konsulas ir CMS klinikinis profesorius, dr. Vaiva Hendrixson, VUMF tarptautinių programų ir ryšių prodekanė, profesorė, dr. Herena Record, dr. James Record, juristas ir CMS dekanas, Avi Vaidya, profesorė, dr. Nutan Vaidya, CMS globalinės sveikatos skyriaus direktorė.

Būsimųjų medikų keliai: Vilnius – Čikaga – Vilnius

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Praėjusią savaitę buvo pasirašyta dvišalio bendradarbiavimo ir studentų mainų sutartis tarp Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto (VUMF) ir Chicago Medical School (CMS). Tai pirmoji tokia sutartis

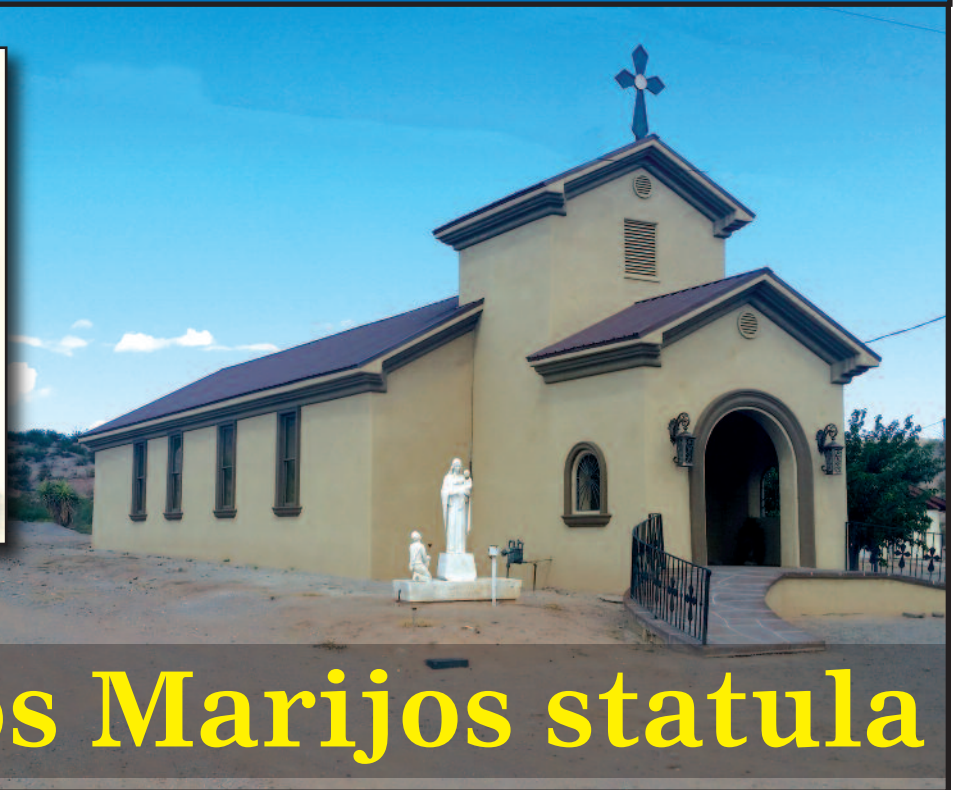
tarp šių dviejų medicinos specialistus rengiančių aukštojo mokslo įstaigų Lietuvoje ir Čikagoje. VUMF atstovavo šio fakulteto tarptautinių programų ir ryšių prodekanė profesorė dr. Vaiva Hendrixson.

Praėjusią savaitę V. Hendrixson ir CMS profesorius, Lietuvos garbės kon-

sulas Jonas Prunskis lankėsi LR generaliniame konsulate Čikagoje. Pasibaigus susitikimui su generaliniu konsulu Mantvydu Bekešiumi, abu profesoriai „Draugo“ skaitytojams papasakojo apie 2018 metais pradedamą lietuvių ir amerikiečių medicinos studentų mainų programą.

– 3 psl.

New Mexico valstijos dykumose –

Šiluvos Marijos statula

Kunigo Justino Klumbio dėka Ricon, NM kaimelyje, esančiame prie Meksikos sienos, stovi Šiluvos Marijos statula.

Pietinėje New Mexico valstijos dalyje, netoli Meksikos sienos, yra mažas kaimas vardu Ricon. 2010 metais tame kaime gyveno tik 271 gyventojas. Gyventojų daugumą sudaro ispaniškai kalbantys žmonės. Ricon kaime yra kukli bažnytelė, pavadinta „Our Lady of All Nations“. Taigi, bažnyčia skirta Švč. Mergelės Marijos, Visų Šalių Globėjos, garbei. Šalia bažnytelės stovi Šiluvos Marijos statula. Pjėdastale iškaltas pavadinimas: „Our Lady of Siluva, Lithuania“. Kaip tokioje nuošalioje vietoje galėjo atsirasti Šiluvos Marijos statula? Atsakymo į šį klausimą reikia ieškoti lietuvių kunigo Justino Klumbio gyvenimo istorijoje.

– 7 psl.

„Suabejoti – reiškia prarasti jėgą“. – Honoré de Balzac.

Ne pirmą kartą rašau apie moterų ir vyrų santykius visuomeninėje veikloje. Šį kartą prie tos temos mane gražino „JAV Lietuvių Bendruomenės naujienos“ (2017 m. sausis/vasaris). Ypač dramatiškai šią temą pailiustravo dvidešimtajame puslapyje įdėta spalvota nuotrauka, kurioje puikuojasi Čikagos Lituanistinės mokyklos mokytojai, dalyvavę Vasario 16-osios dienos minėjime. Kai kurie šypsosi, kiti – rimta mina. Žiūriu toliau. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad ten vien moterys. Atidžiau išsižiūrėjęs 35 mokytojų grupėje radau du vyrus, vieną – nuotraukos kairėje, kitą – dešinėje. Likusieji 33 veidai – moterų.

Tame pat žurnale, už dviejų puslapių, radau kitą grupinę nuotrauką su Lietuvių kalbos seminaro rengėjomis ir organizatorėmis. Seminaras vyko Bostone sausio 13–14 dienomis. Čia daugiau besišypsantių veidų, iš viso dvidešimt keturi, visi moterų. Kitoje grupinėje nuotraukoje rodomi JAV Vakarinių pakrantės mokytojų konferencijos keturiasdešimt keturi dalyviai. Du jų – vyrai. Tik sporto puslapiuose vyrų padaugėja, nors sunku tiksliai nustatyti jų lytinę tapatybę, nes dalis jų, apsitūloję žieminiiais rūbais, bėga, o ne pozuoja.

Mano mintys nukrypo į Loreta Timukiene, ką tik minėto žurnalo redaktorę. Ji tą žurnalą pradėjo, ir šis yra jos jau 23-iasis redaguotas numeris. Ji yra tikroji žurnalo „mama“. Mintys toliau perėjo į kitus įvairių mano prenumeruojamų laikraščių ir žurnalų redaktorius: Ramunę Lapas („Draugas“), Siginą Katkauskaitę („Tėviškės žiburiai“), Dalią Staponkutę („Pasaulio lietuvis“), Danutę Bindokiene („Pensininkas“), Karilę Vaitkutę („Bridges“ ir „Lithuanian Museum Review“), Vidą Kuprytę („Draugas News“), Redą Sopranaitę („Ateitis“). Iš viso aštuonios moterys! Yra ir vyrų redaktorių: Gediminas Markevičius („Dirva“), Almantas Salmanavičius („Lituanus“) ir Jonas Daugirdas („Lithuanian Heritage“).

Pažiūrėkime arčiau į „Draugą“: Kultūros prido redaktorė – Renata Šerelytė; „Skautų kelio“ redaktorė – Aušra Jasaitytė-Petry; „Iš ateitininkų gyvenimo“ redaktorė – Vida Kuprytė; „Rytys“ redaktorė – Vaida Lowell; „Sveikatos“ redaktorė – gyd. Ona Radzevičienė; „Mano virtuvės“ redaktorė – Indrė. Naujausių skyrelių redaktorės irgi moterys: „Mados skrynią“ rengia Loreta Steffens; nuotaikingą „Žaiški pokalbiai“ skyrelį pristato Virginija Petrauskienė. Neaišku, kas yra atsakingas už „Atžalyno“ skyrelį vaikams, kurį globoja Lietuvių mokykla Vašingtone. Spėju (ir tik spėju), kad jį veda kokia pedagogė.

Reikia taip pat paminėti vyrų redaguojamus skyrelius „Drauge“. Tai Dainiaus Ruževičiaus „Sportas“, Vitaliaus Zaikausko „Lietuva ir pasaulis“. Pastovus „Ganytojo žodis“ redaktorės ar redaktoriaus nemini, bet yra užpildomas mūsų dvasininkų. Kitas pastovus skyrelis – „Vardan tos Lietuvos“ yra vedamas Šaulių sąjungos išėivijoje.

O kas yra šių visų leidinių bendradarbiai? Pritingėjau tiksliai ir sistemiskai skaičiuoti, bet galiu tvirtinti, kad dauguma jų yra moterys.

Turime Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, kurią sudaro 44 kraštai. PLB leidžia žurnalą „Pasaulio lietuvis“. Kiekviename numeryje išvardinti visi kraštai ir jų kontaktai pasaulyje. 62 proc. jų yra moterys, likusieji 28 proc. – vyrai. Aukščiausias PLB postas irgi yra sumanios Dalios Henke rankose. JAV LB Krašto valdybai jau antrą kadenciją pirmininkauja energingoji Sigita Šimkuvienė-Rosen.

Turime įvairių fondų, kaip, pvz., Lietuvių Fondą, Tautos fondą, Draugo fondą, Ateitininkų šalpos

Ar tikrasis matriarchatas buvo tik viduramžiais?

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

fonda, Vydūno jaunimo fondą, Dainavos fondą ir t.t. Turime grupę kitų organizacijų ir įstaigų, prisidedančių prie lietuviškos kultūros ugdymo, lietuviybės išlaikymo ir paramos darbų artimui. Galvon ateina „Vaiko vartai į mokslą“, „Saulutė“, Jaunimo centras, Ateitininkų namai, Pasaulio lietuvių centras, Pal. Jurgio Matulaičio misija, lietuviškos parapijos, Lituanus fundacija, Lietuvos Dukterys, Lietuvių katalikų spaudos draugija, ALRKF jaunimo stovykla Dainava, Neringa, Lietuvių katalikų religinė šalpa. Daugeliui jų vadovauja moterys. Mintyse nubanguoja: Marija Remienė, Dainė Quinn, Indrė Tijūnėlienė, Dana Rugieniūtė, Rita Venclovienė, Daina Čyviene, Janina Udrienė, Marytė Newsom, Dalia Cidzikaitė, Rita Giedraitienė ir daug kitų, esančių vadovaujamose pozicijose. Mažesne proporcija, bet savo įnašą duoda ir vyrai. Negaliu nepaminėti bent dviejų išskirtinių. Paminėsiu tik jų vardus ir pavardes, o ne eitas ir einamas pareigas. Jiems reikėtų atskiros skilties. Tai Juozas Polikaitis ir Saulius Kup-

rys. O kur dar lituanistinės mokyklos ir jaunimo bei sporto organizacijos? Jos gyvuoja ir daugeliu atveju yra vadovaujamos sumanių žmonių, daugiausia moterų.

Vienos britų mokslininkų atliktos studijos išvadose teigiama, jog laikotarpis, kuris tam tikra prasme galėtų būti pavadintas matriarchatu, baigėsi neseniai, vos prieš apytikriai 600 metų.

Dr. Sue Niebrzydowski iš Bangoro universiteto Jungtinėje Karalystėje teigimu, viduramžiais moterys išgyveno savąjį „aukso amžių“. Jų gyvenimo trukmė buvo ilgesnė nei vyrų. Stulbinamai garbinga pozicija moteriai buvo užtikrinta visuomeninėje veikloje bei asmeniniame gyvenime. Ši mokslininkė tvirtina, jog tuo metu moterims buvo teikiama pirmenybė vadovauti svarbiems susibūrimams. Moterys buvo pageidaujamos renkant piligrimų grupes šventų vietų lankymui. Piligrimystė viduramžiais laikyta itin gerbtinu užsiėmimu. Ji teigė, kad XII–XV a. kai kuriuose regionuose moterys jau turėjo nuosavybės teises.

Studijos rezultatai leidžia teigti, kad viduramžiais moterų padėtis buvo daug geresnė nei šiuo metu esame linkę manyti. Iš mano pateiktos informacijos ir apibendrinimų taip pat būtų galima sakyti, kad viduramžiais bujones matriarchatas tebebuvoja lietuvių išėivijoje ir dabar. Pagarba ir padėka „aukso amžiaus“ tęsėjoms iki šių laikų!

Pasveikintas kunigas Algis Baniulis SJ

LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius sveikina kun. Algį Baniulį sukakties proga. Lino Maleiškos nuotraukos

Jubiliatas t. Baniulis SJ.

Liepos 23 d. Palaimintojo Jurgio Matulaičio lietuvių misijos Lemonte nariai paminėjo savo direktoriaus kunigo Algio Baniulio SJ 70-tąjį gimtadienį. Sekmadienį po šv. Mišių sukaktuvininkas buvo pakviestas į PLC pokylių salę, kur jo laukė staigmena. Misijos Pastoracinė taryba, vadovaujama Ritos Maleiškieneš, sukviėtė didelį būrį misijos narių palinkėti ilgiausių metų gerbiamam dvasininkui.

Misijos Pastoracinės tarybos nariai pasveikino jubiliatą įteikdami didelę puokštę gėlių. Chorui sugiedojuos „Ilgiausių metų“, pasipylė sveikinimai ir linkėjimai. Jubiliatą pasveikino ir naujasis LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius, kuris buvo atvykęs su žmona. Linkėjimus gražaus jubiliejaus proga Algiui Baniuliui išsakė ir Lietuvių Fondo atstovai, misijos finansų komiteto nariai. Lemonto Lietuvių Bendruomenės atstovai kunigui padovanavo lietuviškos duonos kepalą. Jauki šventė praėjo bendraujant, vaišinantis kava ir užkandžiais. T. Algis Baniulis Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje dirba nuo 2014 m.

„Draugo“ info

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –

skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,

audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Kad galėčiau pasakyti: stebuklas įvyko ir mano akyse, turiu papasakoti ilgą ir liūdną istoriją. Prieš daugelį metų giminaičio laidotuvsė sužinojau, kad viena jo dukra, dar būdama 14 metų, susirgo psichine liga. Viena versija – kad iškrito ant galvos iš važiuojančios mašinos, kita – kad nukrito nuo lygiagrečių gimnastikos treniruočių metu, mat mokėsi sporto mokykloje; bet greičiausiai buvo kaltas brendimo amžius, ir kreipusis į psichiatrus problema būtų buvusi išspręsta. O tėvai pasielgė kaip tamsuoliai – jie gėdijosi, kad jų vaikai „nuvažiavo stogas“, ir nenorėdami, kad kas nors apie tai žinotų, išstisus metus laikė paauglę užrakinę kamaroje (senovės kaime tai buvo sandėliukas, kur buvo laikomos maisto atsargos, su mažu langeliu arba visai be jo). Žinoma, negydoma liga progresavo, tuo labiau kad namiškiai nemokėjo su ligone elgtis – jie reikalavo iš jos kaip iš sveikos, tyčiojosi iš jos ir privesdavo ją iki kritinės būklės. Paskui pagal pažintį uždare ją į psichiatrinę ligoninę visam laikui. Mat vyriausiojo sūnaus draugas buvo vienos psichiatrinės ligoninės vyriausias gydytojas. Motina atsisakė dalies savo pensijos, kad dukra būtų paimta valstybės globon, ir niekada jos neaplinkė, neparašė jai nė vieno laiškeliu. Vyresnė sesuo apie nelaimingą yra pasakiusi: „Ji yra gyvas lavonas, ir nėra ko apie ją kalbėti“. Ir nė viena sesuo, nė vienas brolis (jų yra penki vaikai) ligonės niekada neaplinkė.

Nelaukiama

Apie šią situaciją man papasakojo viena iš šeimos marčių, ir tai mane sukrėtė. Niekada negalvočiau, kad tokie dalykai gali dėtis mūsų giminėje, kuri iki tol man atrodė garbinga ir kultūringa. Vedama užuojautos savo giminaitei, kurią buvau mačiusi dar mažą gražų vaiką, nuvažiavau jos aplankyti. Tai buvo gilūs sovietiniai laikai, psichiniai ligoniai buvo laikomi kaip kokie žvėrys patalpose be durų rankenų ir grotomis ant langų. Dabar taip laikomi tik psichiniai ligoniai žmogžudžiai. Radau užguitą mergaitę, kuri bijodavo pasiskusti, sakydavo, kad viskas gerai, nors supratau, kad nėra gerai. Žinoma, ji buvo viso proto ir blaiviai mąstanti (su jos diagnoze žmonės dirba ir užsitikrina sau pragyvenimą), tik be gyvenimo įgūdžių. Ėmiau ją lankyti kartą per metus, o didžiosioms šventėms pasiūsdavau dovanėlių, skanėstų. Ir per visus tris dešimtmečius aš tik kartą radau ją sutrikusios elgsenos. Ji labai ilgėdavosi namų, artimųjų. Kol buvo gyvas tėvas, jai nors laišką parašydavo. Vieną dieną ji pabėgo iš ligoninės ir kažkokiu būdu – pakeleivingomis mašinomis ir pėsčiomis sukurusi apie 200 km, parsirado namo. Bet čia niekas ja neapsidžiaugė. Kai ji užmigo, motina iškviėtė miliciją, ir ją vėl išvežė. Kitą kartą ji pasinaudojo proga, kad medicinos punkte buvo atdaras langas, šoko pro jį, – vis dar labai norėjo namo. Tai buvo antras aukštas, ir ji nusilaužė koją. Raiša liko visam gyvenimui.

Laimės kūdikis

Lietuvai tapus nepriklausoma buvo pertvarkytos psichiatrinės ligoninės. Į laisvę išleista ir mano Rimutė – pervežta į normalų pensionatą, kur galėjo laisvai judėti. Ir iš čia porą kartų buvo parbėgusi namo, bet kiekvieną kartą motinos būdavo išsiunčiama policijos mašina. Metams bėgant namų ilgesys slopo. Susirado pensionate meilę. Pensionatas pasielgė šiuolaikiškai – parūpino porai atskirą mažą butelį. Jiems gimė dukrelė, nors Rimutės auklėtoja sakė, kad jų ligoniams duodami vaistai, jog vaikų neturėtų. Taigi mergaitės gimimas buvo pirmas stebuklas, – nors niekas nenorėjo, kad ji ateitų į šį pasaulį, ji atėjo! Rimutė davė dukrytei Gintarės vardą, bet pati auginti jos nepanoro, – bent taip paaiškino jos auklėtoja. Jeigu tai tiesa, būtų visai normalu – juk ir jos motinai trūko motinystės jausmo.

Mūsų šeima Gintarę, be abejo, būtų paėmusi auginti, bet kai aš eilinį kartą Rimutę aplankiau, pensionato darbuotoja pasakė, kad ji, netikėtai net patiems pensionato darbuotojams, pagimdė dukterį, kuri jau yra perduota valstybės globon. Galima sakyti, kad tai laimės kūdikis – ji nepakliuvo į valstybinius vaikų namus, kurie yra tarsi fabrikas, o buvo apgyvendinta šeimyniniuose vaikų namuose. Ir globėja pasitaikė išmintinga moteris. Kai kitus vai-

Stebuklai vyksta mūsų akyse

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

kus moteris išleido į gyvenimą, mažiausiąją Gintarę pasiliko pas save, o vaikų namelius uždare. Gintarė liko augti kaip jos vaikas, nors ją vadina bobute, ir yra tokia pat mylima, gal net labiau, negu kiti savi vaikai. Apie save Gintarė žino tik tiek, kad jos mamytė mirusi. Jos giminės yra globėjos giminės. Iš savo kraujo giminių ji pažinojo tik mūsų šeimą.

Kai Gintarei buvo keturiolika, globėja sugalvojo išvažiuoti į Angliją, nes nerado darbo Lietuvoje, ir išsivežti Gintarę. Anglijoje mergaitė baigė vidurinį mokslą ir įstojo į verslo kolegiją. Ji labai išmintingai auklėta – viską moka daryti ir jau dabar žino, kad bus verslininkė. Kai jai sukako 16 metų, įstojo į verslo mokyklą. Dabar jai jau 18-rika. Ji pilnametė. Lietuvos valstybė iki šiol jai moka vaiko pinigų. Kol ji mokysis, pašalpą iš valstybės gaus ir toliau. Su pinigėliais ji elgiasi labai išmintingai – be reikalo neleidžia, juos kaupia ir svajoja po metų grįžti į Lietuvą ir imtis versliuko tame miestelyje, iš kurio išvažiavo. Dabar ji savaitgaliais dar ir uždariauja – kaip dažna jauna lietuvaitė – dirba kavinėje, ir yra labai savarankiška.

Antras stebuklas

Šią vasarą Gintarė viena išdrįso parvažiuoti į Lietuvą atostogų pas krikšto mamą, kuri yra jos globėjos dukra. Pareiškė norą aplankyti ir mūsų šeimą. Taigi mes su sūnum atvažiavome į Vilniaus autobusų stotį ir laukiame Gintarės autobuso. Autobusas vėluoja, jau pusvalandis, beveik valanda... Prieš mūsų

nosis sustoja autobusas, iš kurio išlipa moteris – savo akimis negaliu patikėti – Rimutės sesuo Danutė, kuri kažkada ją pavadino „gyvu lavonu“. Jų šeima žinojo, kad aš lankau Rimutę ir bendrauju su Gintare, bet plačiau mes apie tai nekalbėdavome. Nors jausdavau nuoskaudą už Rimutę ir jos dukrytę, bet artimiesiems nepriekaištau-davau, vis slapta tikėdamasi, kad

kada nors jie paseks mano pavyzdžiu, kad jiems prabus jausmas (ne sąžinė; manau, jie nekalti, kad neturi jausmo savo artimui). Griebiu Danutę už rankovės: „Labas, mes laukiame Gintarės!“ Danutė minutėlę „virškino“ žinią, bet nepasimetė ir pareiškė: „Noriu ją pamatyti“. Ir jos pasimatė! Teta, pasiteisusi, kad susitikimas buvo netikėtus, Gintarei sveikindamasi dar įteikė ir kuklią dovanėlę.

Man tai buvo tarsi antras stebuklas, – kažkas juk turėjo projektuoti, kad JOS susitiktų! Tikiu, kad le-dai pralaužti. Gintarei dar nepasakosiu tikrosios istorijos (ji dar ir neklausia, kalbame tik apie senelius, kurie jai nuotraukose labai gražūs), palaikysiu senąją versiją, kad mamytė „mirusi“, nes, manau, ji dar per jauna priimti tikrąją istoriją. Ją sukrėtę ir dabartinis gimdytojos vaizdas – nors ji soti ir ap-rengta, bet jau be dantų, nes valstybė nefinansuoja jai protezę. Ji neturi jokių socialinių įgūdžių, nes buvo už grotų ikišta nuo 14 metų, nieko nemoka ir dienų dienas leidžia lovoje, nes, matyt, jai nuolat duodami raminamieji. (Ir ne tik Lietuvoje medikai pasirūpina, kad ligoniai būtų ramūs, kartą ir JAV, O-mahoje, lankėme senutę, buvusią mano bičiulės mo-kytoją, prifarširuotą raminamųjų; nesugebėjusios jos prizadinti išėjome.)

Kaip mūsų istorija rutuliosis toliau, vienas Dievas žino, bet tikiu, kad viskas bus gerai. Mergaitė jau dabar žino, kad nėra „išspirta iš kelmo“, kad ji turi daug tetų ir dėdžių. Svajoju, gal kada nors ji suteiks meilės, kurios pati daug patyrė, ir savo nelai-mingai mamai. Ir tai bus dar vienas stebuklas.

Būsimųjų medikų keliai:

Vilnius – Čikaga – Vilnius

Atkelta iš 1 psl.

V. Hendrixson, pristatydamą jai penktąjį šimtmetį skaičiuojantį VU, vieną seniausių ir žymiausių Rytų Europos aukštųjų mokyklų, pasi-džiaugė, kad šiuo metu universitetas pateko tarp 1,5 procento geriausių pasaulio universitetų. Šie-met 250 metų atšventusio Medicinos fakulteto ben-druomenė džiaugiasi, kad kasmet jame studijuoti pareiškia norą vis daugiau užsienio studentų.

„Mes 2012 metais pradėjome medicinos stu-dijas užsienio kalba. Tais metais sulaukėme 8 stu-dentų. Dabar jų skaičius išaugo iki beveik 300. Smagu, kad pas mus nori mokytis ir išeivių lie-tuvių vaikai. Tokių lietuvių kilmės studentų yra iš Izraelio, Jungtinės Karalystės, Vokietijos, JAV“, – sakė V. Hendrixson.

V. Hendrixson pasidžiaugė, kad CMS susi-domėjo ir entuziastingai sutiko pradėti studentų mainų programą. Sutartis, kuri pasirašyta pra-ėjusią savaitę, buvo aptarinėjama ir rengiama in-ternete, Skype programos pagalba. „Džiaugiuo-si, kad buvo išreikštas noras išlaikyti tęstinį bendradarbiavimą tarp VU ir CMS, kad pasira-šytos sutartys nedūlės stalčiuose, o bus vykdomos. Kad studentai galės išvykti, susipažinti su kitos šalies sveikatos apsaugos sistema, pacientų prie-žiūra“, – sakė V. Hendrixson.

Planuojama, kad pirmieji studentų pasikei-timai bus trumpalaikiai, jų studijos svečiuose truks dvi savaites. Jeigu mainų programa bus sėk-minga ir pasiteisins, numatoma galimybė pradėti ir ilgalaikius studentų mainus.

Profesorius J. Prunskis buvo tas žmogus, ku-ris pirmasis paklausė CMS rektoriaus, ar būtų įdomu, naudinga užmegzti ryšį ir aptarti ben-dradarbiavimo galimybes su VUMF. Sulaukęs en-tuziastingo teigiamo atsakymo, to paties pak-lausė V. Hendrixson. Tokie buvo pirmieji žings-niai.

„Profesorė V. Hendrixson pažįstu ir su ja ben-drauju maždaug metus laiko. O Vilniaus univer-

V. Hendrixson ir J. Prunskis LR generaliniame konsulate Čikagoje.

sitetas mūsų šeimos gyvenime irgi yra labai svarbus. Mat prieš kurį laiką mano dukra Kris-tina pareiškė norą jame studijuoti mediciną. Kai išgirdau tokį dukros norą, pasitariau su žmona, kuri irgi yra medikė. Šeima nusprendė pritarti šiam Kristinos siekiui. Dabar mūsų dukra jau sėk-mingai baigė trečią kursą VUMF“, – sakė J. Prunskis.

Na, o „Draugo“ skaitytojams pažadame, kad nuo kitų metų iš Lietuvos atvykstantys studentai, būsimieji medikai bus pakviesti pasidalinti savo išpūdžiais su mūsų laikraštyje.

Vilniaus universiteto Medicinos fakultetas šiais metais atšventė 250 metų jubiliejų.

TELKINIAI

Mokytojo pareiga perduoti jaunimui meilę lietuviškam šokiui

LAIMA APANAČIENĖ

Neapsiriksiu pasakius, kad šokių mokytoją Nijolę Jasėnaitę-Pupienę pažįsta daugelis JAV lietuvių, kurie nors truputį yra susiję su lietuvių liaudies šokių. 2017 metais JAV LB Švietimo taryba nutarė ilgametę šokių mokytoją, VI Šiaurės Amerikos (ŠA) lietuvių tautinių šokių šventės 1980 metais meno vadovei (tai gausiausia dalyvių skaičiumi (šventėje dalyvavo 2,300 šokėjų) šventė iki šiolei), Lietuvių tautinių šokių instituto pirmininkei (1998–2006) Nijolei Jasėnaitė-Pupienei už ilgametį darbą lituanistinėje mokykloje, už didžiulį indėlį auklėjant jaunąją kartą išeivijoje lietuviška dvasia ir už švietėjišką veiklą nutarė skirti 2016 metų JAV LB Švietimo tarybos Švietėjo premiją. Šios premijos mecenatas – Lietuvių Fondas.

Sveikiname ilgametę mokytoją su gražiu apdovanojimu.

Kiek metų išdirbote JAV lituanistinėse mokyklose šokių mokytoja?

Reikia prisiminti (juokiasi). Nuo 1961 metų iki 1992-ųjų dirbau Čikagos aukštesniosios lituanistinės mokyklos tautinių šokių mokytoja, o jai užsidarius ir 1992 metais sujungus 3 mokyklas ir įsteigus Čikagos lituanistinę mokyklą, iki šiolei dirbu joje. Tai gi išeina 46 metų mokau šokti mokinius. Be to, 1974–1992 metais taip pat mokiau vaikus šokti Dariaus ir Girėno mokykloje.

Tačiau, kiek žinau, iš profesijos Jūs nesate šokių mokytoja?

Taip, tas tiesa. Esu baigusi University of Illinois at Urbana-Champaign. Bet aš visada norėjau šokti. Dar būdama visai mažytė, norėjau būti balerina, tačiau mano mama galvojo kitaip. Ji sakė: „Iš šokių duonos nevalgysi ir nė nesvajot būti šokėja.“

– Paklausėte mamos ir..?

– Universitete išgijau technologinės bibliotekininės profesiją. Daug metų dirbau bibliotekininke, tuo, kaip mano mama sakė, „užsidirbdama duonai“. Tačiau šokis visada buvo mano svajonė.

Kaip gimė svajonė šokti?

Dar gyvenant Lietuvoje, mane dar visai mažytę tėvai dažnai vedavo į Kauno teatrą. Einant į teatrą mama apvilkdavo gražia suknele, o prieš spektaklį būtinai turėdavau pamiegoti. Tėvai buvo teatro mėgėjai, tad su jais pamačiau daugybę pastatymų. Mačiau baletą, klausiau operos, žiūrėjau dramos spektaklius. Mane ypač žavėjo baletas. Įdomu tai, kad kažkodėl niekada nenorėjau būti artiste, bet šokti labai norėjau. Tas noras neišnyko ir užaugus.

Kada susipažinote su lietuvių liaudies šokiais?

Pirmą kartą su tautiniais šokiais susipažinau vaikystėje, kai jau gyvenome Austrijoje. Šokti mane tada mokė Kotryna Marijošienė. Jau gyvendama Čikagoje, šokau „Grandyje“, kur mano mokytoja buvo Irena Šilingienė.

Aš mėgau ne tik tautinius šokius, labai mėgau šokti ir tango, ir valsą, ir rumbą, ir kitus šokius.

Girdėjau, kad būdama studentė universitete buvote įkūrusi lietuvių tautinių šokių grupę?

Taip. Kadangi apie lietuviškus tautinius šokius žinojau truputį daugiau nei kuris kitas, lietuviams sumanius įkurti tautinių šokių grupę universitete, buvau pakviesta jai vadovauti. Grupę pavadiname „Vaivorykštė“. 1957 m. Čikagoje buvo surengta I ŠA lietuvių tautinių šokių šventė, kuriai vadovavo Bruno Shotas. Mes, studentai, dalyvavome šioje šokių šventėje. Mano vadovaujamoje grupėje šoko dabar gerai žinomi JAV lietuviai: Rimantas Dirvonis, Tomas Remeikis ir daugelis kitų, kurie tuo metu mokėsi universitete.

O kaip atėjote dirbti į lituanistinę mokyklą?

1961 metais Čikagos aukštesniajai lituanistinei mokyklai reikėjo tautinių šokių mokytoją, tad mane ir Ireną Smieliauskienę tiesiog pakvietė dirbti. Nuo to laiko aš negalėjau sustoti (juokiasi). Dirbo-

JAV LB Švietimo tarybos 2016 m. Švietėjo premijos įteikimas Nijolei Pupienei. Iš k.: šokių mokytoja Nijolė Pupienė, JAV LB Marquette Park apylinkės pirmininkė Aušrelė Sakalaitė ir ČLM direktorė Vida Rupšienė. Algio Vaškevičiaus nuotr.

me ne tik mokytojomis, padėdavome visur, kur tik reikėjo. Mokiau ir vyresnius, ir jaunesnius vaikus. Ratali mokiau net pačius mažiausius mokinukus. Man labai patinka šokti su vaikais, bet aš galiu ir senesnius šokėjus mokinti. (juokiasi).

Kodėl Jus patinka su tais vaikais dirbti? Išdykę, neklauso, šokti nenori...

– O-o-o, aš susitvarkau... susitvarkau (juokiasi). Vaikams smagu pajudėti. Jie negali visą laiką tik sėdėti, skaityti, rašyti, jiems reikia ir judesio. Žinoma, būna visko: vieniems patinka dainuoti, kitiems šokti, bet būna ir tokių, kurie nenori nei dainuoti, nei šokti. Jiems niekas neįdomu, nesvarbu. Tačiau mūsų – mokytojų – pareiga yra perduoti jaunimui meilę lietuviškam tautiniam šokiui, išmokyti mylėti Lietuvą, saugoti tautos tradicijas, kultūrą. Tokia yra lituanistinės mokyklos išeivijoje paskirtis.

Nijolei Pupienei įteiktas apdovanojimas.

Kokia buvo darbo mokykloje pradžia? Ar reikėjo sudaryti programą pačiai, ar mokyklos vadovybė pasiūlė, kokius šokius reikės mokytį?

Nieko nebuvo. Kadangi aš jau atėjau „su stažu“ (mane kažkas mokė, vėliau turėjau jau minėtą studentų tautinių šokių grupę), tai nebuvau tarsi iš „mėnulio nukritusi“. Tuo metu tautiniai šokiai nebuvo įtraukti net į mokyklos tvarkaraštį. Atvažiuodavome su I. Smieliauskiene 2 val. p. p., kai pasibaigdavo visos pamokos. Mokiniai eidavo namo, o norintys šokti likdavo mūsų pamokose. Vieną grupę turėjau aš, kitą – I. Smieliauskienė.

Ar šokėjus Jūs pasirinkdavote?

Ne. Jie pas mus ateidavo savo noru arba jų tė-

velių prašymu. Buvo daug vaikų, kurie norėjo šokti, todėl mes galėjome su jais pasiekti gražių rezultatų. Dabar, kai tautinių šokių pamokos lituanistinėje mokykloje yra privalomos visiems mokiniams, ne visi nori šokti. Gal tada ir vaikai kitokie buvo, nes norinčių šokti ir dainuoti tikrai buvo daug.

Šokių pamokose naudodavome savo žinias, kiek mes žinojome ir šokdavome tokius šokius, kuriuos mokinukai pajėgdavo išmokyti. Norinčių šokti turėjome daug. Daugelis mūsų buvusių mokinių dabar yra žinomi savo lietuviška veikla. Manau, kad ir mes savo šokiais „pakrovėme“ juos lietuviška dvasia.

Ar teko su mokiniais dalyvauti Šokių šventėse?

Pirmą kartą su mokiniais dalyvavau II ŠA lietuvių tautinių šokių šventėje, kuri vyko 1963 m. (meno vadovas Liudas Sagys). Aš jau buvau mokytoja su 2 metų darbo stažu. Rūpėjo gražiai sudalyvauti su mokiniais šventėje ir gražiai atlikti šventės repertuarą. O ir mokiniai buvo laimingi, kad šoko tokiame gražiam ir dideliame renginyje.

Kada šokių pamokos buvo įtrauktos į pamokų tvarkaraštį?

Tiksliai nepamenu. Prisimenu, kad sujungus 3 nykstančias lituanistines mokyklas į Čikagos lituanistinę mokyklą, šokių pamokos jau buvo tvarkaraštyje. Tačiau klasės buvo nedidelės, tad šokių pamokai būdavo jungiami dviejų-trijų klasių mokiniai. Šokių pamokose dalyvavo ir mokytojos, kurios tas klases mokindavo, tad jos puikiai žinodavo, ką jų mokiniai daro per šokių pamokas, koks jų repertuaras. Tai ypač palengvina mokytojų darbą, kai jos su mokiniais ruošia kalėdinę ar kitas programas.

Su kokio amžiaus vaikais Jums lengviausia dirbti?

Man smagu dirbti su visokio amžiaus vaikais. Svarbu ne tai, su kokio amžiaus vaikais dirbi. Smaugiausia, kai matai, kaip jie auga. Štai atėjo vaikai pas tave šokti. Tu pradedi su jais pačius paprasčiausius žingsnelius: vienokį, kitokį... Pradedi mokytį polką. Dar labai paprastai, dar labai pamaži... Ir kai ateina pavasaris, kai visa klasė sustojusi šoka polką ar sukutinį su entuziazmu, taisyklingu žingsniu, tada supranti, kad tai – tavo darbo rezultatas, kad tu išmokei tuos vaikus. Toks geras jausmas apima, tarsi visus metus mokei abėcėlę, ir mokslo metų pabaigoje jie puikiai ją žino. Labai smagu. O juk polka yra ne taip paprasta sušokti, taisyklingu žingsniu ją šokti nėra lengva.

Kas svarbu mokant šokti vaikus lituanistinėje mokykloje?

Labai svarbu, kad šokiai, žaidimai, rateliai būtų lietuviški. Mano pirmosios mokytojos, kurių jau daugelis iškeliavo amžinybėn, man visą laiką sakydavo: „Nijole, žiūrėk, kad būtų lietuviški šokiai, žiūrėk, kad būtų lietuviški...“

Dabar mes Dainavos šokių mokytojų kursuose, ar taip susirinkę, visiems tautinių šokių mokytojams

„kukuojame” tą patį, ką mums sakydavo. Tai nėra lengva, ypač kai reikia pasirodyti. Koncerte gali šokti ir lėtus šokius, ir greitus, tačiau jei tu eini į atvirą erdvę (kaip dabar organizuojami lietuviški renginiai Navy Pier), kur nežinai, kas bus tavo žiūrovas, paprastai renkiesi smagius šokius, kad „pagautų” žiūrovą. Jei šoksi tik lėtus, tai pasižiūrės ir nueis toliau.

Muzika taip pat svarbu. Ją taip pat reikia parinkti lietuvišką. Negali kokiam afrikietiškam šokiui parinkti „Blezingėlės” muziką. Pamatęs tokį vaizdą ir išgirdęs tokią muziką lietuvis pasipiktintų. Tad labai svarbu viską gerai apgalvoti, išsistudijuoti, kad nepasirodytum, jog nieko neišmanai ir kad nebūtum „nušvilptas”.

Iš kur Jūs sėmėtės žinių?

Iš senųjų mokytojų. Jos visos mus mokė: Jadvyga Meiliūnaitė-Matulaitienė, Galina Gobienė, Genovaitė Dumčiūtė-Breichmanienė ir daugelis kitų. Jos ruošdavo kursus, ypač prieš Šokių šventes, surinkdavo mus, jaunesnius mokytojus, mokė kaip skaityti šokio piešinį, kaip sustatyti šokį. Jei ko nemokėdavome, nesuprasdavome, visada galėjome paklausti. Jos visos buvo profesionalės, dirbusios dar nepriklausomoje Lietuvoje, tad mokytojas tikrai turėjome geras. Daugelis mūsų vėliau tapome šokių grupių vadovėmis, nors nebuvo diplomuotos choreografės.

Ką Jūs patartumėte šių dienų tautinių šokių mokytojams?

Pirmiausia – išmokyti paprasčiausius lietuviškus ratelius. Nereikia versti per galvą ir mažuosius mokyti sudėtingus šokius. Vaikučiai turėtų žinoti

„Jurgelį, meistrėlį”, lietuvišką sukutinį, „Noriu miego, saldaus miego”. Polkos žingsnį pradėti mokyti siūlyčiau tik nuo 3 klasės. O paskui tik kartoti, kartoti, repetuoti. Tegul mokiniai tik gražų ratą išlaiko, paprasčiausius žingsnelius išmoksta.

Kokius šokius mokinti ir kaip, galime rasti daugybėje išleistų knygų. Tokių ne vieną turime ir mūsų Čikagos lituanistinės mokyklos bibliotekoje. Reikia tik netingėti jas pavartyti.

Su a. a. Rasa Šoliūnaite-Poskočimiene buvome sudariusios šokių programą lituanistinėms mokykloms, suredagavome. Tiesiog susėdome kartu ir surašėme programą, pagal kurią, manau, ir dabartinės mokytojos galėtų mokyti vaikus šokti lituanistinėse mokyklose. Ta programa buvo perduota JAV LB Švietimo tarybai.

Kartais mokytojai skundžiasi, kad mokome vis tą patį ir tą patį. Bet kasmet ateina visi kiti mokiniai. Man pačiai sukta jau 25 metai „eina pro ausis”, tačiau kasmet ateina visi nauji mokiniai, kurie to sukta nemoka. Tai ką daro mokytojas? Jis – tiesiog moko. Juk ir Lietuvos himną kasmet iš naujo mokinius reikia mokyti.

O pati ar esate sukūrusi kokį šokį? Kas žinotina studentų šventės programai?

Taip, esu sukūrusi du šokius. Jų reikėjo mano organizuojamai VI Šokių šventei. Reikėjo, kad veteranai šoktų valso tempu. Paėmiau „Siuntė mane motinėle” melodiją ir padariau šokio choreografiją. Prieš tai visose šventėse valsą šokome pagal „Pradės aušrelė aušti”. Pagalvojau, kad jau gana, paėmiau kitą melodiją ir sukūriau lėtą, vyresniems šokėjams tinkamą šokį. Labai gražiai gavosi, esu patenkinta šiuo šokiu. Taip pat reikėjo naujai „suklijuoti”

„Suk suk ratelį”. Abu šiuos šokius šokome šventėje, o po to jie buvo įtraukti ir į kitų Šokių švenčių repertuarą.

Pasibaigus VI Šokių šventei man paskambino tuometinė Lietuvos generalinė garbės konsulė Čikagoje Juzefa Daužvardienė, kuri rūpinosi šventės viešnia, Čikagos miesto mere Jane Byrne, ir pasakojo, kad ši, žiūrėdama „Blezingėlę”, vis kartojė: „Kaip ji šitą padarė, kaip ji šitą padarė?” „Tai muzika ir skaičiavimas”, – atsakiusi jai J. Daužvardienė.

Sudarant programą reikia žinoti, kad viena pirmųjų dedi tokį šokį, kuris padarytų išpūdį. Visą laiką mokaisi, tokiems dalykams reikia ir praktikos.

Jei būtų pasirinkimas, kas labiau patiktų: kurti šokius ar būti mokytoja?

Man lengviau ir įdomiau mokinti. Šokio kūrimas, jeigu nori jį gražiai sukurti, reikalauja daug darbo. Reikia, kad būtų taisyklingas žingsnių skaičius, kad judesys būtų gražus, būtina numatyti, kokį plotą užims kiekvienas šokėjas. Reikia pagalvoti ir apie žiūrovą: jis turi matyti gražų šokio piešinį, o ne vien šokėjų nugaras.

Ar buvę Jūsų mokiniai tapo tautinių šokių mokytojais?

Taip. Mokytojomis dirbo arba dar ir dabar dirba mano buvusios mokinės Giedrė Čepaitytė ir Rūta Galinaitienė, puikiai žinomos šokių vadovės Violeta Smieliauskaitė-Fabionovich, „Lietučio” vadovė Zita Petkienė, kurias mokė I. Smieliauskienė, Californijoje, ir ne tik, visi pažįsta Danguolę Varnienę, kuriai vairą perdavė jos mama Ona Razutienė.

Dėkoju Jums už pokalbį.

„Lituanicos” metinių šventė Beverly Shores

Revita Durtinavičiūtė Radzevičienė gieda ir akompanuoja lietuviškose šv. Mišiose. Šalia – jos dukra Ainė.

„Lituanicos” parke Beverly Shores, IN – (iš k.) Kęstutis Sidabras, Zita Neimantas, Vytautas Geštautas ir Rūta Sidabrienė su lėktuvo modeliu, primenančiu S. Dariaus ir S. Girėno „Lituanica”, kurį sename rūsyje rado V. Geštautas ir jį restauravo. Nuotraukoje matyti 28 pėdų aukščio metalinė skulptūra (autorius Juozas Bakis), skirta S. Dariui ir S. Girėnui – lėktuvus palūžusiais sparnais.

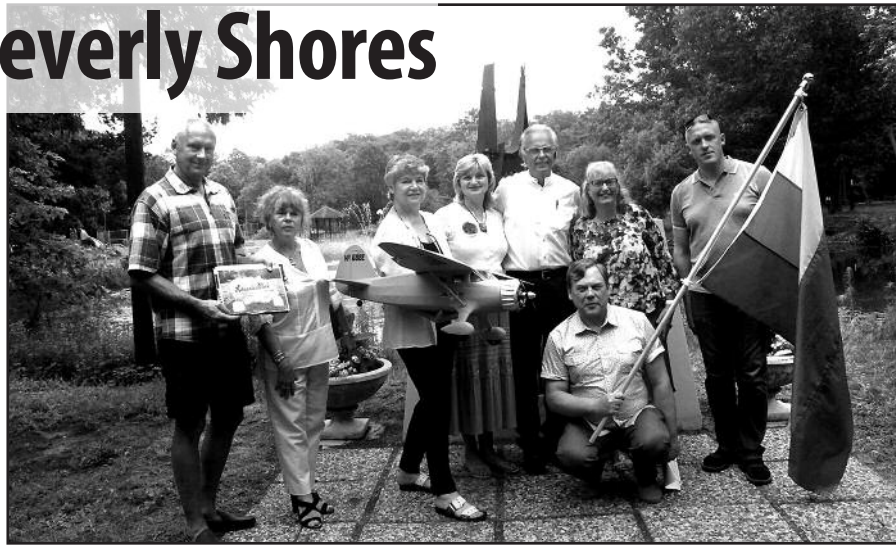
Liepos 16 d. buvo trečias mėnesio sekmadienis. Į Beverly Shores iš aplinkinių miestelių rinkosi lietuviai, nes 1 val. p. p. Šv. Onos bažnytelėje buvo aukojamos šv. Mišios. Pasimeldę patraukėme į „Lituanica” parką minėti 84-ąsias Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą metines.

Susirinko gražus būrys svečių iš Illinois valstijos, tai – JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdybos atstovai Algimantas Barniškis, Jonas Platakis, Marija Boharevičienė, pirmininkė Birutė Kairienė.

Prie paminklinės lentos, skirtos lakūnams, buvo pastatytos Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Vedant Jonui Platakui ir Algimantui Barniškiui buvo sugiedoti abiejų šalių himnai. Parke jie skambėjo ypač iškilmingai. Algimantas Barniškis perskaitė Dariaus ir Girėno „Testamentą Jaunajai Lietuvai”. Vytautas Geštautas atvežė labai panašų į „Lituanica” lėktuvo modelį, kurį pats restauravo. Rūta Sidabrienė pristatė būsimojo „Lituanica” parko paminklinio užrašo projektą, kuris turėtų būti atidengtas dar šių metų rugpjūčio 5 d. vyksiančios gegužinės metu. Tai Amerikos lietuvių Beverly Shores klubo dovana Lietuvos Nepriklausomybės 100-mečiui ir „Lituanica” parko įkūrimo 50-mečiui. Juk parkas įkurtas 1968 m. vasario mėnesį, švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės 50-metį.

Beverly Shores lietuvių klubo gretos retėja, o šio projekto vykdymui reikia lėšų. Ačiū Lietuvių Fondui, paskyrusiam 500 dol., dėkingi visiems, kurie prisidėjo ar prisidės aukomis: American Lithuanian Club, P.O. Box 702, Beverly Shores, IN 46301 (Memo Lituanica Park).

Rūta Sidabrienė
Beverly Shores lietuvių klubo
pirmininkė

S. Dariaus ir S. Girėno paminėjimo „Lituanicos” parke Beverly Shores, IN, prisiminimui: (iš k.) Rimgaudas Ungurys, Marija Boharevičienė, Rūta Sidabrienė, Birutė Kaunas, Jonas Platakis, Vilija Vakarytė, kunigas Gediminas Keršys. Su vėliava – Algimantas Barniškis.

A udronės Kižytės nuotraukos

Minėjimo metu jo dalyviai sugiedojo Lietuvos himną.

Kunigas G. Keršys apžiūri lėktuvo modelį, o R. Sidabrienė kviečia visus į S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio paminėjimą.

Vieta, kur ieškoma dvasios ramybės

Bendruomenės nariai čia augina įvairias vaistažoles.

sielos ramybę radę būtent Panaroje.

Bendruomenėje gyvenantys broliai dalyvauja šv. Mišiose, įvairiose dvasinėse pratybose, o taip pat dirba bei studijuoja, vyksta į ekskursijas, rengia įvairias kultūrines programas. Bendruomenė jau yra išugdžiusi kelis galutinį pasišventimą atlikusius brolius, o kunigų seminarijai parengė būrelį klierikų, prisidėjo prie dar kelių seminarijų formavimo. Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis, nuo pradžių globojęs bendruomenę, 2001 m. liepos 2 d. patvirtino jos Įstatus ir suteikė jai bažnytinio juridinio asmens statusą.

Bendruomenę sudaro pasišventusieji broliai ir besirengiantieji pasišvesti bei globotiniai ar atliekantys reabilitaciją asmenys, aukščiausias bendruomenės valdymo organas – Taryba, į kurią įeina jos ikūrėjas ir visi pasišventusieji broliai. Stipresni ir sveikesni bendruomenės žmonės gilinasi į krikščioniškąjį pašaukimą, liudija ir ugdo tikėjimą kasdien dalydamiesi su silpnesniais jų vargais, džiaugsmiais, rūpesčiais ir malda. Čia gyvenančiųjų šūkis – „Gailestingumas ir ištikimybė“.

Pilnų namų bendruomenės misijos tikslas yra siekti, kad turintis problemų žmogus, čia apsigyvenęs, būtų evangelizuotas, priimtų tikėjimą, pradėtų vaduotis iš priklausomybių ir rengtųsi sugrįžti į savarankišką gyvenimą arba pasišventų mūsų atliekamai tarnystei.

1997 metais veiklą pradėjusi Pilnų namų bendruomenė šiandien gerai žinoma Lietuvoje, o apie kunigo V. Rudzinsko pasišventimą, jo kilnius darbus kalbama išties nemažai. Pats jis būdamas labai kuklus teigia, kad tik vykdo Dievo valią, nori padėti kitiems, gyvena labai

Šv. Mišių dalyviai.

A. Vaškevičiaus nuotrauka

Kunigas V. Rudzinskas su skulptūros autoriumi K. Balčiūnu.

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Džukijos miškuose, Varėnos rajono Merkinės seniūnijoje, nuošaliame Panaros kaime veikia Pilnų namų bendruomenė – katalikų bendrija, vienijanti tikinčiuosius, trokštančius liudyti, visų pirma atstumtiesiems ir nusivylusiems išganymo viltį, siekiančius nuolat atsinaujinti Dvasioje, subręsti krikščioniškam pašaukimui ir drauge tarnauti Katalikų Bažnyčios Lietuvoje atsinaujinimui. Šiai unikaliai bendruomenei, kurios pradžia – lygiai prieš 20 metų, vadovauja Dievo Gailestingumo koplyčios rektorius, Vilkaviškio katedros kapitulos garbės kanauninkas kun. Valerijus Rudzinskas.

Bendruomenė išsilaiko pasitikėdama Dievo malone, rėmėjų aukomis ir savo darbu ir pirmiausia siekia išmokyti padėti nelaimingiesiems, kenčiantiems, kamuojamiems priklausomybių asmenims. Čia ilgalaikės reabilitacijos pagalba gydomi alkoholikai ir narkomanai, visuomenės atstumtieji, dažnai iki tol išbandę įvairius būdus atsikratyti priklausomybių ir pagalbą bei

Panaros angelas jau laukia apsilankančiųjų.

kukliai, vos 70 eurų suma per mėnesį pasitenkindamas.

Bendruomenėje ilgiau pasilieka tik po bandomojo laikotarpio. Po 1–3 mėnesių galima pateikti bendruomenės Tarybai prašymą tapti tiriančiuoju pašaukimą arba ugdomuoju (juo būnama nuo 6 mėn. iki dvejų metų). Sėkmingai išklause ugdomo programą vaikinai pateikia prašymą per vienerius-dvejus metus tapti pašauktaisiais. Priimamieji į pašauktuosius įvelkami į bendruomenės drabužį, vėliau jie duoda laikinus (nuo vienerių iki trejų metų) pažadus bendram gyvenimui ir misijai. Vėliau gavę vienbalsį bendruomenės Tarybos pritarimą jaunuoliai nuo 18 iki 30 metų duoda galutinius pažadus likusį gyvenimą gyventi kartu, liudyti Evangeliją ir vykdyti bendruomenės pašaukimą. Į visas pakopas įvedama liturginėmis apeigomis.

Pilnų namų bendruomenės psichologinė-socialinė reabilitacija Panaroje yra skirta vyrams, priklausomiems nuo psichoaktyvių medžiagų (narkotikų ir/ar alkoholio, vaistų) bei jų artimiesiems ir tęsiasi metus laiko. Viena svarbiausių sąlygų dalyvauti psichologinė-socialinėje reabilitacijoje – savanoriškas priklausomo žmogaus sprendimas pradėti gydy-

tis: priklausomi žmonės į bendruomenę atvyksta blaivūs, savo valia, patys apsisprendę keisti savo gyvenimo būdą. Reabilitacija įgyvendinama integruota 12-os žingsnių programa, specialistų parengtomis Socialinių įgūdžių ugdymo ir Motyvuojančio interviu programomis.

Bendruomenė yra atvira lankytojams, tad čia galima pamatyti, kaip ji pasikeitė ir išsiplėtė per tuos du dešimtmečius, kokie projektai buvo įgyvendinti. Nemažą dalį teritorijos užima vaistažolių plantacijos, nes čia gyvenantys asmenys jas augina, džiovina, gamina arbatas ir eterinius aliejus, taip pat kvėpalus. Už juos surinkti pinigai padeda bendruomenei išsilaikyti.

Neseniai čia įvyko ypatingas renginys – buvo atidengtas ir pašventintas skulptoriaus Kęstučio Balčiūno sukurtas paminklas, vaizduojantis angelą su kūdikiu ant rankų. Paminklas, pavadintas „Už gyvybę“, yra skirtas negimusiai gyvybei.

„Tai unikalus meno kūrinys, kruopštaus ir ilgo darbo rezultatas. Prie šio projekto prisidėjo labai daug žmonių, o pati skulptūros idėja gimė dar 2011 metais, nors projektas pradėtas dar 2008-aisiais. Tada paskelbėme konkursą, dalyvavo 24 darbų autoriai, bet rezultatas mus netenkino. Toliau vystėme tą idėją ir 2013 metais Kęstutis Balčiūnas pasiūlė savo idėją, kuri pasirodė mums labai tinkama. Prasidėjo projektavimo ir įrengimo darbai, ir šiandien jau turime puikų rezultatą“, – aukodamas šv. Mišias, kalbėjo kunigas V. Rudzinskas.

Jis teigė, kad norėjosi surasti ir įrengti nušalia vietą, kur moterys, kažkada galbūt priėmusios sprendimą atsisakyti būsimo kūdikio, galėtų uždegti žvakelę, ramiai pasimelsti, susikaupti, apmąstyti savo poelgį. Galbūt tas poelgis iki šiol jas labai slegia, tad šioje vietoje būtų galima susigražinti vidinę ramybę ir susitaikyti su Dievu.

„Tai sakrali vieta maldai, kur laukia Angelas, po savo sparnu galintis suteikti ramybę. Įrengėme takelius, gėlynus, tvarkome aplinkinį parką, tad čia dabar tikrai puiki vieta. Čia kiekvienas gali apmąstyti savo gyvenimo patirtis ir prašyti reikalingų malonių už tuos, kurie dar tik ateina į šį pasaulį. Čia gali melstis ir ligoniai, ir šeimos, kurios vaikelio negali susilaukti. Galbūt moteris, kuri galvoja apie vaikelio atsisakymą, čia atvykusi ir pasimeldusi pakeis savo sprendimą. Esame atviri ir laukiame visų“, – kalbėjo bendruomenės įkūrėjas.

Kunigas prisiminė, jog projekto metu lėšų paminklui pavyko gauti išleidus ir pardavinėjant iliustruotą sentencijų knygelę „Mažos paslaptys“, kurių išplatinta 3 tūkstančiai vienetų. Be to, prie koplyčios buvo pastatyti valgomųjų ledų šaldytuvai, ir visi pinigai už ledus taip pat atiteko šiam tikslui. Aukojo ir organizacijos, ir įvairios draugijos, privatūs asmenys, daug prisidėjo palaimintojo Jurgio Matulaičio draugijos skyrių moterys, taip pat vykdžiusios rinkliavą.

Iškilmingų Mišių metu buvo padėkota didiesiems rėmėjams Raselei ir Artūrai Nanartavičiams, kurie bendruomene Panaroje rūpinasi jau daug metų, skirdami tam ir daug laiko, ir lėšų. Padėkų sulaukė ir skulptorius K. Balčiūnas, ir projekto „Už gyvybę“ iniciatorė ir vadovė Vilija Bandzaitienė.

V. Bandzaitienė prisiminė, kad devynerius metus vystyta idėja įtraukė daugybę žmonių ir sulaukė didelio palaikymo. Skaičiuota, kad paminklui reikės apie 100 tūkstančių litų, jau per pirmąją vasarą buvo surinkta ketvirtis šios sumos, nes idėja sulaukė didelio palaikymo. Vėliau buvo momentų, kai pinigų trūko, bet su Dievo palaima viską pavyko įgyvendinti.

„Man šis užsakymas išties buvo labai ypatingas ir į jį įdėjau daug širdies. Tai puiki ir labai aktuali idėja, tad Angelą sukūriau naudodamas baroko ir Renesanso skulptūros elementus. Tikiu, kad ši vieta, kuri išties labai reikalinga, bus lankoma, kad čia ne vienas žmogus, pabuvęs su savimi, atras ramybę ir palaimą“, – sakė „Draugui“ skulptorius K. Balčiūnas.

Gausus į skulptūros pašventinimo iškilmes atvykusiųjų žmonių būrys dar ilgai bendravo su bendruomenės nariais, domėjosi jų darbais, apžiūrėjo naujai statomą valgyklą, gėrėjosi A. Nanartavičiaus sukurtomis medžio skulptūromis ir sakė, kad čia išties ypatinga vieta, globojama aukštesnių jėgų.

„Ši vieta nėra mano asmeninė nuosavybė, tai įstaiga, juridinis asmuo, ir viskas, kas čia pasiekta, yra padaryta jos darbuotojų ir žmonių aukų dėka. Mes čia gyvename jau ilgai, o atvykusiems reikia pabūti bent tris dienas, kad pajustų bendruomenės dvasią. Lenkiuosi kiekvienam iš jūsų ir kviečiu po Panaros angelo sparnu“, – sakė kun. V. Rudzinskas.

New Mexico valstijos dykumose – Šiluvos Marijos statula

Atkelta iš 1 psl.

Justino Klumbio tėvelis, irgi vardu Justinas, iš Lietuvos į Ameriką atvyko 1907 metais. 1911 metais jis vedė Čikagos lietuvaitę Alexandrą Kasmauskytę. Jiedu susilaukė dviejų sūnų: 1912 metais gimė sūnus Justinas, o 1914 – sūnus Romanas. Tačiau netrukus motina Alexandra mirė. Tėvas Klumbis su dviem sūnumis 1921 metais sugrįžo į Lietuvą ir apsigyveno Švėksnoje. Lietuvoje išsipildė lietuviškos dainos žodžiai: „du broliukai kunigai“. Abu broliai Klumbiai tapo kunigais: 1937 m. kunigu išventintas jaunesnysis brolis Romanas (Romualdas), o 1939 – ir vyresnysis brolis Justinas.

Abu broliai kunigai Klumbiai Antrojo pasaulinio karo metu patyrė rusų sovietų ir vokiečių nacių žiaurumą. Palikę Lietuvą, abu atvyko į Vokietiją ir suorganizavo lietuvių tremtinių stovyklą Fuldos mieste. 1946 m. broliai Klumbiai sugrįžo į savo gimtąjį kraštą – Ameriką. Kunigas Romanas Klumbis apsigyveno Palm Springs mieste, CA, kur jo rūpesčiu buvo pastatyta bažnyčia vietiniams indėnams. O kunigas Justinas Klumbis tapo Švento Pranciškaus Saleziečio parapijos klebonu Hatch miestelyje, New Mexico valstijoje. Hatch miestelis yra visai netoli Ricon kaimo.

Hatch miestelio Švento Pranciškaus Saleziečio parapijoje yra ir Ricon kaimo bažnytelė, kuri vadinama misija. Vienu metu ji buvo vadinama Fatimos Marijos vardu (Our Lady of Fatima), bet vėliau tapo Marijos, Visų Šalių Globėjos bažnyčia (Our Lady of All Nations). Bažnytelė buvo pastatyta 1919 metais. Jos architektūra yra ispaniško misijų stiliaus. Toje bažnyčioje darbavosi kunigas Justinas Klumbis.

Gyvendamas toli nuo Lietuvos ir lietuvių, kunigas Justinas Klumbis nepamiršo savo lietuviškos kilmės. Jis aplink bažnyčią pastatė Kryžiaus kelio stotis, kurios šiek tiek panašios į lietuviškas koplytėles. Takelyje, kuriame išdėstytos Kryžiaus kelio stotys, kunigas Justinas pastatydino tris Švč. Mergelės Marijos statulas: pirmoji – Guadalupe Marijos, antroji – Fatimos Marijos, o trečioji – Šiluvos Marijos.

Kunigas Justinas Klumbis aptarnavo Marijos, Visų Šalių Globėjos bažnyčią iki 1968 m. Jam išvykus, pirmosios dvi Marijos statulos buvo perkeltos į kitas parapijas, o Šiluvos Marijos statula išliko, tik buvo pastatyta prie bažnyčios priekinių durų. Kunigas Justinas Klumbis tęsė apaštalavimo darbą Amerikos pietvakariuose. Jis įkūrė misijas Navajo indėnams New Mexico valstijoje, dirbo keliose Ca-

Šiluvos Mergelės Marijos statula prie Ricon, NM kaimo bažnytelės pastatyta praėjusio amžiaus viduryje.

Viena iš Kryžiaus kelio stočių, pastatytų New Mexico valstijoje kun. J. Klumbio rūpesčiu.

lifornijos ir New Mexico valstijų parapijose. Mirė 1977 m. Palaidotas Navajo indėnų rezervato kapinėse. Jo brolis, kunigas Romanas Klumbis taip pat apaštalavo Amerikos indėnams ir meksikiečiams Texas, Kalifornijos ir Arizonos valstijose. Jis mirė 1991 m. Arizonoje.

Marijos, Visų Šalių Globėjos misijos bažnyčia Ricon kaimelyje tebeveikia. Sekmadeniais šv. Mišios joje atnaušiamos 9:30 val. ryto. Atvykusius į bažnyčią tebesveikina kunigo Justino Klumbio pastangomis pastatyta Šiluvos Marijos statula.

Pagal Viliaus Žalpio straipsnį „A trip-turned-pilgrimage – Our Lady of Šiluva de Rincon, New Mexico“, išspausdintą „Draugas News“ 2017 m. balandžio mėn. numeryje, parengė Rimas Čerņius.

Legendiniame JAV festivalyje „Burning Man” dalyvaus lietuvių kūrinys

Lietuvių komandos instaliacija „Aušros šokis” – tai 4 m aukščio, 7 m pločio akis, kurios viduje sukasi 300 rankų ir formuoja hipnotizuojantį akies vyzdį. „Burning man” (lt. „Degantis žmogus”) – didžiausias pasaulyje techninės kūrybos festivalis, vykstantis Nevados dykumoje ir sukviečiantis daugiau nei 70 tūkst. dalyvių iš viso pasaulio. Šią vasarą ten ruošiasi ir lietuvių komanda, kuri pristatys meninę-techninę instaliaciją „Dance For The Dawn” (liet. „Aušros šokis”). Ši instaliacija yra viena iš 7 atstovaujančių Europai bei patekusi tarp 75 festivalio organizatorių finansuotų projektų, atrinktų iš 550 viso pasaulio menininkų pateiktų paraiškų.

„Aušros šokis” – tai bendras „Burning Man LT” ir VGTU „Linkmenų fabriko” komandos projektas, prie kurio inžinieriai, fotografai bei videomeno meistrai, dizaineriai ir studentai VGTU Kūrybiškumo ir inovacijų centre „Linkmenų fabrikas” dirba jau 4 mėnesius. „Šis kūrinys simbolizuoja mūsų vieningumą ir harmoniją. Saulės pasitikimas yra grįžimas prie mūsų pagoniško šaknų ir vertybių, kurios atspindi šių metų „Burning man” meninę temą „Radi-

Lietuvių sukurta meninė-techninė instaliacija „Dance For The Dawn” (liet. „Aušros šokis”). VGTU nuotraukos

kalus ritualas”, – pažymėjo „Aušros šokio” idėjos autorius Karolis Misevičius. Jis pasakojo, kad instaliacijos idėja ir pavadinimas gimė festivalio metu dykumoje sukurta mieste sutinkant saulėtekį. Karolis kreipėsi į VGTU „Linkmenų fabriko” inžinierius ir dizainerius su pasiūlymu kartu imtis projekto įgyvendinimo. „Su Karoliu susipažinome rudenį, kai kartu su Lietuvos ‘Burning Man’ bendruomene organizavome 300 dviračių pargabe-

nimą iš 2016 m. festivalio vietos į Lietuvą, norėdami suteikti jiems antrą gyvenimą. Tuomet jis užsiminė apie idėją kitų metų festivaliui. Žiemą jau turėjome pirmus brėžinius, o ankstyvą pavasarį sužinojome, kad mūsų paraiška laimėjo ‘Burning Man Art Grant’ ir gavo dalinį finansavimą projekto įgyvendinimui”, – pasakojo vieno iš partnerių projekte – VGTU „Linkmenų fabriko” direktoriaus pavaduotoja ir projekto „Dance For The

Dawn” komunikacijos atstovė Eglė Girdzijauskaitė. Vykstant „Burning Man” festivaliui, Nevados dykumoje sukuriama visa reikalinga Juodosios uolos miesto infrastruktūra, tačiau po septynių dienų daugiau kaip 70 tūkst. dalyvių kasmet pritraukiantis renginys dingsta nepalikdamas dykumoje jokio žmogaus veiklos pėdsako. Festivalio metu pristatoma tūkstančiai šiuolaikinio meno kūrinių ir instaliacijų, dalyviai atsiduoda bendruomenės dvasiai, meno projektams, saviraiškai. Renginys prasideda paskutinį rugpjūčio pirmadienį, vidurnaktį, o jo kulminacija vyksta šeštadienį po saulėlydžio, kai sudeginama didžiulė medinė žmogaus statula.

Lietuvių instaliacijos kūrėjai pripažįsta, kad darbas su šia išskirtine skulptūra jiems buvo iššūkis visomis prasmėmis. „Kad fantaziją paverstume realiu brėžiniu, brėžinį – 4 m aukščio ir 7 m pločio fiziniu kūnu, užtikrintume, kad kūrinys judėtų, atrodytų bei veiktų, kaip reikia, o tuo pačiu atlaikytų smėlio audras, temperatūros pokyčius – turėjome įveikti daug išbandymų”, – patiriami dalijosi inžinerinei instaliacijos pusei vadovaujantis VGTU „Linkmenų fabriko” projektų vadovas Mykolas Bistrickas. Rugpjūčio pabaigoje lietuvių komanda keliaus iš Vilniaus į San Francisco, o tada – į Juodosios uolos dykumą. Nuvykus į vietą komanda imsis stovyklos įrengimo ir instaliacijos statymo darbų. Dalis instaliacijos – metalinė akies vyzdžio dalis – jau surinkta ir išplukdyta į JAV birželio pradžioje. Likusią dalį – medinį rėmą ir 300 besisukančių rankų – komanda surinkinės dykumoje.

Pasak instaliacijos kūrėjų, vienai iš 7 Europą atstovaujančių instaliacijų suteiktas tik dalinis finansavimas, tad projekto užbaigimui trūksta lešų medienai, plastikiniams rankoms, detalėms, logistikai, tad visus norinčius ir galinčius prisidėti, kūrėjai kviečia užsukti į minios finansavimo platformą „Indiegogo”. Kiekvieno prisidėjusio lauks stilinga projekto atributika, asmeniniai linkėjimai iš Juodosios uolos dykumos ir kvietimas į specialų renginį spalio mėnesį su dulkėtomis istorijomis, gyva muzika ir staigmenomis.

LRT.lt info

Dar naujienų iš Lietuvos:

Galūnių amputacijos padėjo išvengti kamieninės ląstelės

Pirmą kartą Lietuvos medicinos istorijoje, pasitelkus kamienines ląsteles, nuo amputacijos apsaugota 13 pacientų su gangrenuojančiomis galūnėmis. Toks rezultatas pasiektas šalies mokslininkams kartu su medikais atlikus eksperimentinį tyrimą. Jo metu kamieninių ląstelių terapija pavyko išgydyti 87 proc. nuo kritinės galūnių išemijos kentėjusių ligonių. Tyrimo, kurio rezultatus neseniai paskelbė tarptautinis mokslinis žurnalas „Journal of Translational Medicine”, dalyvavo 15 pacientų nuo 35 iki 77 metų.

Viesiems pacientams buvo diagnozuota kritinė galūnių išemija, kuri dažniausiai atsiranda dėl aterosklerozės sukeltos periferinių arterijų ligos. Sergant ja, susiaurėja kraujagyslės ir periferinės arterijos,

kraujui darosi vis sunkiau pratekėti, galūnės negauna pakankamai deguonies ir ilgainiui pradeda gangrenuoti.

Eksperimentiniame tyrimo dalyvavusio kraujagyslių chirurgo Mindaugo Paškevičiaus teigimu, gydymo rezultatai nuteikia optimistiškai:

„Kamieninių ląstelių terapijos rezultatai puikūs. 13-ai iš 15-os pacientų ji padėjo išvengti galūnių amputacijos. Jauniausias tyrimo dalyvavęs pacientas jau po pusės metų gydymo kamieninėmis ląstelėmis galėjo savomis kojomis be jokio skausmo nueiti 200 metrų, o vėliau jau ir puskilometrį. Beveik visų kitų pacientų žaizdos taip pat užgijo ir amputacijos neprireikė”, – pasakojo M. Paškevičius.

Gydymas kamieninių ląstelių terapija vyko keliais etapais. Lietuvių

mokslininkų įkurtos biotechnologijų įmonės UAB „Froceth” specialistai savo laboratorijoje kiekvienam pacientui individualiai paruošė kamieninių ląstelių preparatą ir paskirstė jį į dozes, kurių vienoje yra apie 50 mln. ląstelių.

Praėjus maždaug 3-6 savaitėms, suleistos kamieninės ląstelės ligos pažeistose vietose ėmė formuoti naują kraujagyslių tinklą. Pacientų patirtas skausmas mažėdavo, pagerėdavo jų kraujotaka, o žaizdos pradėdavo trauktis.

Pasak biotechnologijų įmonės UAB „Froceth” mokslinių tyrimų laboratorijos vadovo Ado Darinsko, kamieninės ląstelės veikia visai kitaip nei

vaistai. Jos yra natūrali medžiaga, gebanti prisitaikyti prie organizmo.

„Kamieninės ląstelės yra visų kitų ląstelių pirmtakės, jos gali daugintis ir atsinaujinti, o susiklosčius reikiams sąlygoms netgi virsti kitos rūšies ląstelėmis. Jų poveikis visai kitoks nei vaistų. Jos yra natūrali organizmo statybinė medžiaga, kurią naudojant įvairių ligų gydymui, priešingai nei taikant sintetinius preparatus, išvengiama atmetimo reakcijų. Kadangi kamieninės ląstelės pasižymi regeneraciniu poveikiu, kritinės galūnių išemijos atveju jos padeda iš naujo suformuoti kolateralinį kraujagyslių tinklą”, – sakė A. Darinskas.

ELTA info

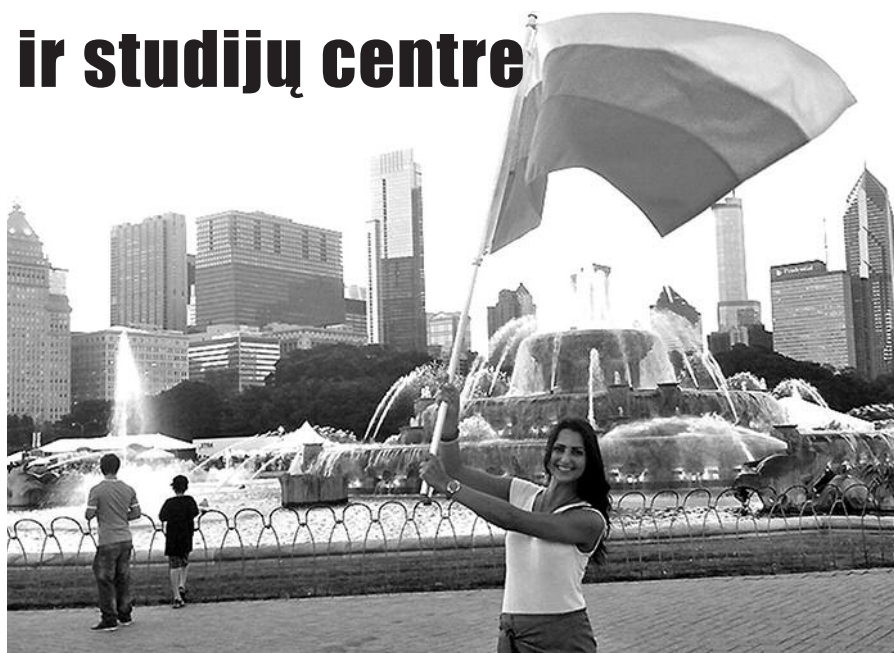
Antanas Polikaitis, gyvenantis **Westlake Village, CA**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų parama padės skleisti lietuvišką žodį išeivijoje.

Dr. Jonas V. Prunskis, gyvenantis **Barrington, IL**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiausius padėkos žodžius skiriame Jums.

Stažuotė Lituanistikos tyrimo ir studijų centre

LTSC stažuotoja Karolina Ušinskytė (v.) su mūsų svečiais kun. Mariumi Talučiu (k.), kun. Albertu Kasperavičiumi, stažuotoja Marija Čyvaite ir vicepirmininke Loreta Timukienė. Dainos Čyvienės nuotr.

Stažuotės metu Karolina domėjosi ne tik muzikine, bet ir kita visuomenine, kultūrine lietuvių veikla Čikagoje, lankėsi lietuviškuose renginiuose.

K. Ušinskytės asmeninio archyvo nuotr.

LORETA TIMUKIENĖ

Lituanistikos tyrimo ir studijų centre (LTSC) keletą savaičių stažavosi Karolina Ušinskytė. Maltoje kalbas ir tarptautinius santykius studijuojanti lietuviė pas mus atliko nemažą darbą – katalogavo J. Žilevičiaus-J. Kreivėno lietuvių muzikologijos archyve turimą išsivijos lietuvių muzikų fondą, kuriame saugoma gausybė archyvinės medžiagos apie mūsų menininkų kūrybą ir gyvenimą.

Žilevičiaus-Kreivėno muzikologijos archyvas turi vieną didžiausių pasaulyje su lietuvių muzika susijusių eksponatų rinkinį. Didžiąją dalį eksponatų surinko ir archyvą įkūrė muzikologas, kompozitorius, aktyvus visuomenės veikėjas Juozas Žilevičius. 1986 m. archyvas tapo LTSC dalimi ir buvo sujungtas su Juozo Kreivėno lietuviškos muzikos biblioteka. Archyvas buvo pavadintas Žilevičiaus-Kreivėno muzikologijos archyvu. Kataloguodama archyvinę medžiagą Karolina stebėjosi, kiek daug jos yra sukaupta archyve. Šią medžiagą sukatalogavus, ji bus lengviau pasiekiamą mokslininkams, tyrinėtojomis ir visiems, besidomintiems išsivijos lietuvių muzika.

Stažuotės metu Karolina domėjosi ne tik muzikine, bet ir kita visuomenine, kultūrine lietuvių veikla Či-

kagoje, lankėsi lietuviškuose renginiuose. Paklausus, kodėl stažuotei pasirinko būtent Lituanistikos tyrimo ir studijų centrą, Karolinos atsakymas buvo toks:

„Po vidurinės mokyklos įstojau studijuoti kalbų ir tarptautinių santykių į Greenwich universitetą Londone. Baigusi bakalaurą, tos pačios specialybės magistro studijų išvykau studijuoti į Malta – mažytę salelę tarp Europos ir Afrikos. Renkantis magistrinio darbo temą, nusprendžiau jį sieti su lietuvių išsivija Čikagoje.

Didžiąją dalį eksponatų surinko ir archyvą įkūrė muzikologas, kompozitorius, aktyvus visuomenės veikėjas Juozas Žilevičius. Nuotrauka iš LTSC fondų

Mane visuomet domino ši istorijos dalis, o skaitant knygas apie Čikagos lietuvių tautiškumo puoselėjimą ir jų indėlį Lietuvos nepriklausomybei, kūnu visada nubėgdavo širpuliukai. Nusprendžiau, jog turiu savomis akimis pamatyti, kaip gyvena ir kiek vis dar yra veikli Čikagos lietuvių bendruomenė, tad pradėjau planuoti kelionę į JAV.

J. Žilevičiaus-Kreivėno muzikologijos archyvas turi vieną didžiausių pasaulyje su lietuvių muzika susijusių eksponatų rinkinį. LTSC nuotr.

Prieš atvykdamas susisiekiu su LTSC, ir man buvo pasiūlyta atlikti jame stažuotę. Tuomet pamaniau, jog tai gali būti puikus būdas susipažinti su Čikagos lietuvių veikla nuo pat jos pradžios. Nė trupučio neklydau! Centre tiesiog akys raibo nuo neįtikėtinai daug įvairiausių medžiagos, kurios niekada nemaniau rasianti. Daugiausia archyvavau medžiagą Muzikologijos archyve. Man labai patiko. Buvo labai gera prisiliesti prie tokio neįkai-

nojamo išsivijos turto. Be to, Centro kolektyvas labai draugiškas, tad smagiai ir turiningai praleidau laiką. Tikiuosi dar čia sugrįžti.”

Labai džiaugiamės sulaukę tokių talkininkų – jaunų žmonių, kurie su užsidedimu domisi mūsų kultūrinio paveldo ir kiek galėdami prisideda prie jo išsaugojimo.

Loreta Timukienė – LTSC vicepirmininkė.

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

ADVOKATAI

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

www.draugas.org

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Pilėta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Diamed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vt. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užeiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyva
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankevičienė
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuva įtraukta į piligrimų kelią

Vilnius (LRT TV) – Į legendinį piligrimų pamėgtą Santiago de Compostelos kelią įtraukta ir Lietuva. Šiomis dienomis kaip tik vyksta piligriminių kelių žymėjimai, nakvynės paieškos, žemėlapių kūrimas. Tiesa, šiems darbams atlikti gali prireikti dvejų metų.

Beveik 30 piligrimų penkių dienų kelionę pradėjo Punioje, mažojoje Lietuvos kultūros sostinėje ir per porą valandų pasiekė Raižius. Šis kaimas laikomas Lietuvos totorių dvasiniu centru.

Piligrimai išbando vadinamąjį Kauno kelią – per keturias dienas teks nužygiuoti jau nužymėtų standartiniais Šventojo Jokūbo kelio ženklais daugiau nei šimtą kilometrų, gavus piligrimo pasą aplankyti bažnyčias, pi-

liakalnius.

Šventojo Jokūbo kelias, jungiantis Latviją ir Lenkiją, per Lietuvą drieksis beveik 600 kilometrų, kelionė pėsčiomis juo truks apie 20 dienų. Vyriausybė nutarė, kad šventojo Jokūbo ženklų – kriaukle – bus pažymėtos 32 šventovės – bažnyčios, vienuolynai, Kryžių kalnas.

Pažymėti lietuviško Šventojo Jokūbo keturių etapų kelius nuo Žagarės iki Seinų, lankyti ir nakvynės vietas prireiks ne mažiau kaip dvejų metų.

Statistika skelbia, kad Šventojo Jokūbo keliu Ispanijoje, pasibaigiančiu Santiago de Compostelos mieste, kasmet praeina daugiau nei ketvirtis milijono piligrimų iš viso pasaulio.

Kas antras nepatenkintas demokratija

Vilnius (ELTA) – Daugiau nei pusė (55 proc.) birželį apklaustų suaugusių šalies gyventojų nepatenkinti tuo, kaip šalyje veikia demokratija, o keturi iš dešimties (39 proc.) respondentų buvo patenkinti demokratija Lietuvoje. 6 proc. neturėjo nuomonės ar neatsakė į šį klausimą.

Tuo, kaip Lietuvoje veikia demokratija, daugiau patenkintas jaunimas iki 30 metų, didmiesčių gyventojai, respondentai su aukštesniu išsilavinimu bei su didžiausiomis šeimos pajamomis per mėnesį (daugiau kaip 900 eurų), vadovai, specialistai ir tarnautojai bei besimokantis jaunimas, valstybiniame sektoriuje dirbantys respondentai.

Dažniau už kitus demokratijos vei-

kimu šalyje yra nepatenkinti kaimo gyventojai (net 70 proc. iš jų tuo nepatenkinti), darbininkai, ūkininkai, bedarbiai ir pensininkai, respondentai, kurie savo šeimos finansinę padėtį įvertino kaip blogą, lenkų tautybės gyventojai bei privataus sektoriaus darbuotojai.

Kaip Lietuvoje veikia demokratija, šiuo metu daugiau patenkinti trijų partijų rėmėjai: valdančiosios Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos, opozicinių Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų bei opozicinio Liberalų sąjūdžio rinkėjai. Labiausiai demokratijos padėtimi šalyje nepatenkinti Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos (78 proc. iš jų tuo nepatenkinti) bei partijos „Tvarka ir teisingumas“ (61 proc.) rinkėjai.

Klaipėda priešinosi pašto pastato pardavimui

Vilnius/Klaipėda (BNS) – Klaipėda priešinosi planams parduoti centrinio pašto pastatą Liepų gatvėje – uostamiesčio vadovai rengiasi paprašyti Vyriausybės, kad jis būtų perduotas valdyti savivaldybei.

„Tai itin svarbus miestui objektas, jau daugiau kaip šimtą metų jame teikiamos pašto paslaugos, turistai plūsta pasigrožėti nuostabiui, restauruotam interjeru. Todėl atiduoti pastatą į privačias rankas būtų didžiulė klaida“, – sakė Klaipėdos vicemerė Judita Simonavičiūtė.

Lietuvos paštas praėjusią savaitę

Miestiečiai ir miesto savivaldybė priešinosi architektūros sedevro pardavimui. Ve.lt nuotr.

paskelbė ketinantis parduoti centrinio pašto pastatus Klaipėdoje, Vilniuje ir Kaune. Pastarieji du miestai tam neprieštarauja.

Pastatai bus parduodami viešo konkurso būdu.

Prisiminė XV a. lietuvių ir lenkų vienybę

Vilnius/Nemenčinė (LRT.lt) – Lietuvos didžiosios kunigaikštystės pergale Žalgirio mūšyje pirmą kartą Lietuvos ir Lenkijos kariai drauge minėjo Nemenčinėje, kurioje draugiškai sugyvena lietuvių ir lenkų bendruomenė.

Klubo „Viduramžių pasiuntiniai“ riteriai Nemenčinės gyventojams padeda pamėginti pajauti tai, kas vyko 1410-ųjų liepos 15-ąją, kai Lietuvai ir Lenkijai, suvienijus jėgas, Žalgirio mūšyje pavyko sumušti vieną labiausiai organizuotų priešininkų ir pakeisti Europos istoriją. Lietuvos kariuomenėje dirbantis istorikas sako, kad labai svarbu šią pergalę švęsti kartu su Lenkijos kariais: „Ši pergalė yra tarsi pamatai Lietuvos ir Lenkijos

santykiams, būtent nuo Žalgirio mūšio mes tampam sąjungininkais ir tokiais išliekam labai labai ilgus šimtmečius, nepaisant to, kad mūsų atminty yra iširėžę ir neigiamų santykių atspalvių. Jei mes sudėtume, ką mes kartu esam nuveikę ir ką mes darėm vienas prieš kitą – tai, žinoma, per visą istoriją daug daugiau bus pozityvesnių dalykų“, – sakė karo istorikas Karolis Zikaras.

Nemenčinė tokiam Žalgirio mūšio paminėjimui, kuriame kartu žygiavo Lietuvos ir Lenkijos kariai, skambėjo ir abiejų šalių himnai. Taip nuspręsta neatsitiktinai – čia kartu gyvena ir lietuvių, ir lenkų tautinės bendruomenės.

Kariuomenės atstovai sako, kad tradiciją tęs ir kitais metais, tik greičiausiai jau kitoje Lietuvos vietoje.

Pasikeitimai D. Trump komandoje

Washingtonas (ELTA, BNS, „Draugo“ info) – JAV prezidentas Donald Trump naująja Baltųjų rūmų spaudos tarnybos vadove ir savo spaudos sekretore paskyrė Sarah Sanders, kuri pakeis atsistatydinusi Sean Spicer. S. Sanders, ėjo spaudos sekretoriaus pirmosios pavaduotojos pareigas.

JAV prezidentas D. Trump liepos 21 d. naujuoju Baltųjų rūmų komunikacijos direktoriumi paskyrė Wallstreeto finansininką Anthony Scaramucci. Tai sužinojęs Baltųjų rūmų spaudos sekretorius Sean Spicer atsistatydino. D. Trump priėmė S. Spicer atsistatydinimą. S. Spicer ėjo prezidento spaudos sekretoriaus pareigas nuo pat D. Trump pergalės rinkimuose.

JAV pratęs sankcijas Rusijai

Washingtonas (ELTA) – Abiejų JAV Kongreso partijų vadovai susitarė dėl įstatymo, kuris leistų įvesti naujas sankcijas Rusijai. Šįkart jos susijusios su galimu Maskvos kišimusi į JAV prezidento rinkimus.

Naujasis įstatymas taip pat gerokai apribos Prezidento Donald Trump galimybes panaikinti bet kurias Rusijai taikomas sankcijas.

JAV vadovas anksčiau yra teigęs, kad jam reikia galimybės Kremliaus atžvilgiu veikti laisvai.

Prezidentas šį įstatymo projektą galės vetuoti, tačiau, pasak ekspertų, toks žingsnis paskatintų įtarimus, kad

Naujasis JAV Baltųjų rūmų komunikacijos departamento vadovas Anthony Scaramucci savo darbą naujose pareigose pradėjo ištrindamas „Twitter“ savo rašytas žinutes, kuriose išreiškė Prezidento D. Trump požiūriui prieštaraujančią nuomonę.

Jo nuomonė išsiskyrė su Prezidento nuomone dėl nelegalios migracijos, klimato kaitos, islamo, ginklų kontrolės ir kitais klausimais. Kiek anksčiau A. Scaramucci atsiprašė už tai, kad kritikavo Donald Trump ir palaikė Hillary Clinton per rinkimų kampaniją.

Įtakingas Baltųjų rūmų komunikacijos direktoriaus postas buvo laisvas nuo gegužės, kai iš savo pareigų pasitraukė Michael Dubke.

D. Trump pernelyg palankus Kremlui.

Kita vertus, jei JAV vadovas šį įstatymo projektą pasirašys, jis leis išgalioti teisės aktui, kuriam nepritaria jo administracija.

Senato užsienio reikalų komiteto narys demokratas Ben Cardin sakė, kad susitarimą pavyko pasiekti po intensyvių derybų.

„Kongresas beveik vieningai pasirengęs visų Amerikos žmonių ir mūsų sąjungininkų vardu nusiųsti aiškiai žinią Prezidentui Vladimirui Putinui. Tam, kad žinutė pasiektų adresatą, mums reikia Prezidento Donald Trump pagalbos“, – pridūrė jis.

Protestai Lenkijoje apėmė visą šalį

Varšuva (ELTA) – Lenkijos gyventojų pyktis dėl valdančiosios partijos planų į savo kontrolę perimti šalies teismų sistemą šį savaitgalį visoje Lenkijoje sukėlė dar vieną protestų bangą.

Gdanske Lenkijos demokratijos ikona ir buvęs Prezidentas Lech Waleša kreipėsi į susirinkusius demonstrantus, ragindamas šalies jaunimą kovoti, siekiant, kad šalyje būtų išsaugotas valdžių padalijimo principas.

Tūkstančiai vyriausybės priešingų susirinko Varšuvoje, Krokuvo-

je ir kituose šalies miestuose, ragindami Prezidentą Andrzej Duda nepasirašyti teisės akto, kuris konservatyviai valdančiajai partijai suteiktų įgaliojimus kontroliuoti Aukščiausiąjį Teismą ir visą teismų sistemą.

Europos Sąjunga ir pasaulio teisės ekspertai teigia, kad Teisės ir teisingumo partijos inicijuoti pokyčiai žymėtų dramatišką žingsnį atgal šaliai, kuri pastarąjį ketvirtį amžiaus buvo laikoma perėjimo prie demokratijos pavyzdžiu, ir priartintų Lenkiją prie autoritarinio valdymo.

Rusijos ambasadorius S. Kisliakas išvyksta

Washingtonas (ELTA, BNS) – Liepos 22 dieną savo kadenciją baigė Rusijos ambasadorius Washingtono Sergejus Kisliakas – asmuo, kurio pavardė figūruoja JAV tyrimuose dėl Rusijos kišimosi į 2016-ųjų šalies Prezidento rinkimus.

Manoma, kad nuo 2008 metų ambasadoriaus pareigas ėjusį S. Kisliaką poste pakeis Rusijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Anatolijus Antonovas.

Naujasis Rusijos ambasadorius bus skiriamas intensyvių tyrimų dėl galimo Rusijos kišimosi į pernai vykusius JAV prezidento rinkimus kontekste.

JAV specialiajam prokurorui ir kelioms Kongreso grupėms aiškinantis įtariamas Donald Trump komandos sąsajas su Rusijos kišimusi į rinkimus, S. Kisliako pavardė ne kartą nuskambėjo kartu su kelių D. Trump bendražygių pavardėmis.

D. Sessions, kuris šiuo metu eina JAV generalinio prokuroro pareigas, kovą nusišalino nuo FTB atliekamo tyrimo pripažinęs, kad kalbėjosi su Rusijos pasiuntiniu.

Kitas dėl ryšių su šiuo Rusijos

Santykiai su S. Kisliaku ne vienam jau kainavo postą. The Moscow Times nuotr.

ambasadoriumi nukentėjęs pareigūnas – buvęs Baltųjų rūmų patarėjas saugumo klausimais Michael Flynn. Jis vasarį buvo priverstas atsistatydinti paašikėjus, kad neatkleidė savo pokalbių su S. Kisliaku turinio ir suklaidino viceprezidentą dėl susitikimų su juo.

JAV generalinis prokuroras Jeff Sessions prieš kurį laiką atsiribojo nuo visų tyrimų, susijusių su Rusija, kai atsidūrė įtarimų šešėlyje dėl savo paties galimų ryšių su Rusija ir kadenciją baigusiu ambasadoriumi.

Tarp naujų dovanų muziejui – ir Prezidento giminaitės archyvas

B. Rizzuto (v.) priima muziejaus atstovai D. Williams ir S. Balzekas Jr.

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Daiktai, pasakojantys istorijas – taip galima pavadinti dovanas, kurias Balzeko lietuvių kultūros muziejus gauna nuolat. Jos tampa vertingais muziejaus eksponatais. Birželį vėl sulaukėme nemažai dovanų. Tarp jų – Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus pusseserės Halinos Bagdonienės palikimas – nuotraukos, kuriose užfiksuota ne viena svarbi V. Adamkaus gyvenimo akimirka, 1998 metais LR Prezidento atsiųstas sveikinimas savo tetai, H. Bagdonienės mamai, Filomenai Tarulienei, sulaukusiai 99-ojo gimtadienio. Paskutinė į Anapilį išėjusios H. Bagdonienės valia – jos archyva, kuriame yra ne tik su V. Adamkumi susijusių daiktų, bet ir jos šeimos istoriją pasakojančių relikvijų, padovanoti Balzeko lietuvių kultūros muziejui.

Mamos širdžiai brangūs daiktai – į muziejų

Birželio aukotojų sąrašas yra ir Floridoje gyvenanti Birutė Rizzuto. Jos mamos, sulaukusios 96-erių ir birželio 17 dieną Čikagoje mirusios Ievos Paulauskienės noras – kad per gyvenimą sukaupti Lietuvą primenantys daiktai ir meno kūriniai būtų perduoti mūsų muziejui. Tarp šių daiktų yra ir I. Paulauskienės tautinis austas kostiumas, kurį ji atsivežė į Ameriką,

kai Antrojo pasaulinio karo pabaigoje per Vokietiją traukėsi iš Lietuvos. „Mano mamos namai buvo tarsi maža Lietuva. Paveikslai, tautinė atributika, beveik visi namuose buvę daiktai pasakojo apie mamytės meilę savo tėvynei. Kai ką iš jos namų pasiėmiau aš, tačiau visko nesutalpinsi. Ramu, kad visos tos su meile surinktos relikvijos bus prasmingai panaudotos – eksponuojamos muziejuje”, – kalbėjo B. Rizzuto.

Dar viena dovana muziejui, skirta Vacio ir Olgos Mamgaudų atminimui – dvi medinės dėžės, kuriose buvo sukrautas visas šeimos, iš DP stovyklos, keliaujančios į Ameriką, turtas. Šias dėžes padovanojo Magdalena Gydas ir Živilė Šilgalis.

Talkina nauja programa ir specialistai

Visos gautos dovanos yra registruojamos, aprašomos, fotografuojamos ir inventorinamos, kad jos taptų muziejaus eksponatais ir keliautų į ekspozicijos sales, arba būtų saugomos archyvuose. Tai muziejinių Reginos Vasiliauskienės darbas, kurį ji dirba naudodamasi specialia, mažiesiems muziejams pritaikyta kompiuterine programa. Ją Balzeko lietuvių kultūros bei grupei kitų Čikagoje esančių etninių kultūrų muziejų prieš penkerius metus padėjo įsigyti Chicago Cultural Alliance. Dirbti, naudojantis šia kompiuterine programa Balzeko lietuvių

B. Rizzuto mamos valia lietuviybę puoselėjančios relikvijos – muziejui.

Prezidento V. Adamkaus giminaitės archyvo dalis.

kultūros muziejaus darbuotojas išmokė Candice Raisinghani, šios įstaigos Išsaugojimo ir kolekcijų programos vadybininkė (Conservation & Collections Program Manager). Candice muziejuje dirbo penkerius metus. Ji sistemino čia esančias įvairių eksponatų kolekcijas. Dabar šią specialistę pakeitė kitas muziejinių profesionalas Andrew Leith.

Sąrašas – tūkstančiai aukotojų

Per praėjusius, 2016 metus 162 žmonės padovanojo muziejui įvairių šeimos relikvijų – senų knygų, doku-

mentų, nuotraukų, apdovanojimų. Per šiuos metus Balzeko lietuvių kultūros muziejaus eksponatų aukotojų sąrašas – 70 asmenų. Nuo 2012 metų, kai muziejuje pradėta dirbti su šia specialia programa, joje jau yra įregistruoti 1 904 aukotojai. Jiems visiems buvo išsiųsti padėkos laiški su detaliais eksponatų aprašymais. Kartu su padėkos laiškais aukotojams dovanojamas keturis kartus per metus išleidžiamas Balzeko lietuvių kultūros muziejaus žurnalas „Museum Review“, kuriame spausdinamos muziejaus naujienos, istoriniai straipsniai, pasakojama apie muziejuje atliekamus genealoginius tyrimus.

„Kazys Bradūnas. Archyvai“

Archyvinis leidinys

Sudarytoja ir teksto autorė – **Virginija Babonaitė-Paplauskienė** Kaunas, Maironio lietuvių literatūros muziejus, 2016 m., 279 psl.

Šioje gausiai iliustruotoje knygoje Virginija Babonaitė-Paplauskienė, Maironio muziejaus Išeivijos literatūros skyriaus vedėja, sutelkė medžiagą, parinktą iš muziejuje saugomo Kazio Bradūno archyvinio rinkinio. Knygoje taip pat skelbiama nauja medžiaga, kurią pateikė Bradūno dukros Elena ir Lionė. Knyga vaizdžiai atskleidžia Kazio Bradūno gyvenimą ir kūrybą. Knygos skyreliai: Lietuva (1917–1944); Vokietija (1944–1949); Amerika (1949–1992); Lietuva (1992–2009); Kūryba. Kiekvieno skyrelio pradžioje – išsami Virginijos Paplauskienės parašyta įžanga. Knyga iliustruota poeto, jo šeimos, jo bendraamžių nuotraukomis. Knygoje atspausdinti poeto sukurtų eilėraščių rankraščių pavyzdžiai, jo laiški, poezijos rinkinių viršelių atvaizdai. Knyga yra kartu ir Kazio Bradūno kartos, išeivių rašytojų, kultūrininkų veiklos istorija.

Knygą „Kazys Bradūnas. Archyvai“ galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje.

Kaina – 20 dol.

(Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.)

Teiraukitės tel. 773-585-9500

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **JAV Lietuvių Bendruomenės Lemonto** apylinkės Socialinių reikalų skyrius liepos 26 d., trečiadienį, 1 val. p. p. kviečia į tradicinę filmų popietę, vyksiančią Pasaulio lietuvių centro skaitykloje. Bus rodomas filmas „Salakas“.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) liepos 30 d. 10 val. r. švęsime 17-tąjį eilinį metų sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kunigas Gediminas Keršys. Lietuviškos šv. Mišios taip pat atnašaujamos kiekvieną ketvirtadienį 8:30 val. ryto. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

■ **Amerikos lietuvių Beverly Shores klubas** rugpjūčio 5 d., šeštadienį, kviečia į gegužinę „Lituanica“ parke. Pradžią – 11:30 val. r. Gamtos prieglobstyje – muzika, loterija, maistas ir gaivinantys gėrimai. Daugiau informacijos tel. 219-512-3493 arba el. paštu: rutasida@hotmail.com

■ **Rugpjūčio 27 d. vyks tradicinė Pasaulio lietuvių centro vasaros gegužinė-piknikas.** Skambės muzika, bus lietuviško maisto, žaidimų vaikams ir suaugusiems, vyks loterija. Prekybininkai, norintys dalyvauti šioje šventėje, kviečiami atsilipti iki rugpjūčio 1 dienos. Daugiau informacijos – darbo valandomis PLC raštinės tel. 630-257-8787.

Liepos 12 dieną „Draugas“ švenčia savo 108-ąjį gimtadienį!

Ta proga skelbiame ypatingą prenumeratos vają:

užsakykite laikraštį ir gaukite dovanų internetinę prenumeratą tam pačiam laikotarpiui.

Užsiprenumeruosite „Draugą“ pusmečiui?

Nemokamą internetinę prenumeratą pusmečiui galėsite padovanoti savo bičiuliui ar giminaičiui.

Pasiūlymas galioja liepos mėnesį.

Kreipkitės į **Audronę Kižytę**
tel. 630-805-1404

Tapkite
DRAUGO
skaitytojais

NAUJIEMS PRENUMERATORIAMS

metams – 120 dol. pusmečiui – 65 dol.
internetinė (pdf) metams – 115 dol. 3 mėn. – 30 dol.

Siunčiu _____ dol.

Vardas, pavardė _____

Adresas: _____

Miestas _____ valstija _____ zip _____

Čekj siųskite:

DRAUGAS,

4545 W. 63rd. St., Chicago, IL 60629

Tel. 773-585-9500

www.draugas.org

Pasidalinkite nuomone

facebook

www.facebook.com/draugolaikrastis

JAV LKMA SUVAŽIAVIMAS

Dalis 2012 JAV LKMA suvažiavimo dalyvių klausosi mokslinio pranešimo.

Nomedos Girniūtės nuotr.

2017 m. spalio 28 d. 10:30 val. r. Putname, Nekalto Prasidėjimo vienuolyne įvyks visuotinis JAV lietuvių katalikų mokslo akademijos (LKMA) suvažiavimas, kuriame bus renkama nauja valdyba. Nariai galės rinkimuose dalyvauti nuotoliniu būdu, paskirdami savo mandatą kitam nariui arba atsiųsdami balsavimo lapelį dr. Tomui Girniui.

Visus, kurie domisi išėivijos lietuvių moksliniu darbu, maloniai kviečiame atvykti į mokslinę suvažiavimo dalį, kuri prasidės 1 val. po pietų. Kalbės keturi prelegentai: dr. Moaciras de Sa Pereira (Literatūra), Nomedos Girniūtė (Biologija – vėžys), Ona Traitor (Istorija) ir Kendall Svengalis-Žvingalis (Rašytojas).

Po paskaitų bus galima aplankyti Amerikos lietuvių kultūros archyvą (ALKA).

dr. Mirga Girniuvienė
JAV LKMA pirmininkė

**KANADOS
LIETUVIŲ DIENOS**
LITHUANIAN HERITAGE DAY

OTTAWA 2017.VII.28-30

Kanados konfederacijai šiemet – 150 metų.

Kanados Lietuvių dienos – sena tradicija. Jubiliejiniais metais ši šventė bus ypatinga. Paskutinį liepos savaitgalį visi keliai ves į Ottawa!

Kviečia Meno 8 dienos

Rugpjūčio 20–27 d.

Kviečiame visus kūrybinės dvasios žmones, nuo 21 m. iki pensijinio amžiaus, praleisti 8 dienas miškų apsuptyje Neringos stovykloje, esančioje Vermonto valstijoje.

Praktinius užsiėmimus ves profesionalai lietuviai dailininkai, menininkai, rašytojai. Programa vedama lietuvių kalba ir skirta meno mėgėjams bei sveikatingą gyvenimą puoselėjantiems žmonėms.

Daugiau informacijos ir registracijos anketas rasite neringa.org svetainėje.

**Skaitykite „Draugą“
oro uoste, autobuse,
vasarnamyje,
gamtoje – visur,
kur tik norite,
naudodamiesi iPad!**

